

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

9. 'Θδὸς Πατησίων ἀριθ. 9.

Δι' συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθείας εἰς Ἀθήνας διὰ γραμματοσήμου, αρτονομισμάτων, χρυσοῦ κ τ λ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αὐγούστου Μακέ : Ο ΚΟΜΗΣ ΛΑΒΕΡΝΗ, (μετὰ εἰκόνων) μετὰφρασίς Χαρ. Ἀρρίνου, (συνέχεια). — *Fortuné Boisgobey* : ΤΟ ΚΟΜΜΕΝΟ ΧΕΡΙ, μετὰφρασίς Αἰσώπου, (συνέχεια). — ΠΩΣ ΤΟ ΕΠΗΡΑ !, διήγημα πρωτότυπον.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ προκληρωσία

Ἐν Ἀθήναις φρ. 8, ταῖς ἐπαρχίαις 8,50 ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρυσᾷ 15. Ἐν Ῥωσίᾳ βούβλια 6.

Εἰς τὸ προεξέσ:

ΑΔΕΛΦΟΣ ΚΑΙ ΑΔΕΛΦΗ

Ῥωσικόν διήγημα

ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΜΑΚΕ

Ο ΚΟΜΗΣ ΛΑΒΕΡΝΗ

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ ΧΑΡ. ΑΝΝΙΝΟΥ

[Συνέχεια]

— "Ω, μάγισσα, ἀνέκραξεν ὁ Γεράρδος, μάθε μου λοιπὸν καὶ ἐμοῦ αὐτὴν τὴν λέξιν, ἥτις καταπραΰνει τὴν ὀργὴν τοῦ Λουβοῦ.

— Εἶνε ἡ μόνη κληρονομία, τὴν ὁποίαν μοῦ ἄφησεν ὁ πατήρ μου, ὅταν ἀπέθανεν. Ἡ μαγικὴ αὐτὴ λέξις εἶνε ἐπιτάφιον ἄνθος, τὸ ὁποῖον ἔδρεψα ἀπὸ τῶν χειλέων τοῦ θνήσκοντος, ὁμοῦ μὲ τὴν εὐλογίαν τοῦ καὶ τὴν τελευταίαν του πνοῆν. Ἐὰν ἀπεκάλυπτε τὸ μυστικὸν τοῦ Λουβοῦ ὁ πατήρ μου, θὰ ἔχανε τὴν ζωὴν του, ὅπως ἔχασε τὴν ὄρασίν του καὶ διὰ τοῦτο ἐσιώπησε μέχρι τῆς τελευταίας του ἡμέρας. Τότε ἀπελευθερούμενος ἀπὸ πάντα φόβου καὶ πρὸς μόνον τὸν Θεὸν ἀποβλέπων, μοὶ διηγήθη διατὶ ὁ βίος του ὅλος ὑπῆρξεν ὀδυνηρὸν μαρτύριον. « Ἄν ποτε ὁ κύριος Λουβοῦ σὲ ἀπειλήσῃ, προσέθηκεν ὁ πατήρ μου, ἀφοῦ πλέον οὐδὲν σὲ ἀναχαϊτίζει καὶ διὰ κανένα πλέον δὲν φοβείσαι, ὑπερκαπίσου δι' αὐτοῦ τοῦ μυστικοῦ». Ὁ πατήρ μου εἶχε δίκαιον τὸ μυστικὸν εἶνε δραστικὸν καὶ ὁ Λουβοῦ φοβεῖται.

Ὁ Βελαίρ καὶ ἡ Βιολέττα ἤρχισαν νὰ γελῶσι θριαμβευτικῶς.

— Ταλαίπωροι νέοι! ἀνέκραξεν ὁ Γεράρδος φύγετε! φύγετε, ἀφοῦ ἐκάματε τὸν Λουβοῦ νὰ τρέμῃ. "ὦ! φρικτὰς ἰδέας μοῦ ἐμπνέει ἡ σιωπὴ του. Ἡ μετριοπάθειά του κυφορεῖ θύελλαν. Φύγετε!

— Ἔχει δίκαιον, εἶπεν ὁ Βελαίρ συγκινημένος.

— Ναί, εἶπεν ὁ Ἰασιπίνος ἡ φαιδρότης σας μὲ κάμνει νὰ φρικιῶ μέχρι μυσελῶ ὀστέων.

— Ἀλλά, παρετήρησεν ἡ Βιολέττα

ὁπωςοῦν δειλιάσασα, ἂν τὸ μαγικὸν μέσον ἐπέτυχε μίαν φορὰν θὰ ἐπιτύχη καὶ δευτέραν.

— Διότι εὐρίσκεσθε ἐπὶ παρουσίᾳ πολλῶν ἀνθρώπων, οἵτινες ἠδύναντο νὰ τὸ ἀκούσωσιν... Ἀλλ' ὅταν εὐρεθῆτε μόνοι εἰς αὐτὸ τὸ στρατόπεδον, ὅπου ὁ Λουβοῦ εἶνε ὁ ἀπόλυτος κύριος!... ὦ Βελαίρ, φίλε μου! ὦ Βιολέττα, ἀγαπητῆ μου ἀδελφῆ!... Ἰπεύσατε γρήγορα καὶ φύγετε! φύγετε!...

Ἡ σκοτοδίνη τοῦ τρόμου κατέλαβε πρὸς στιγμὴν τοὺς δύο νέους, οἵτινες ἔδραμον πρὸς τοὺς ἵππους τῶν λησμονήσαντες τὰ ποτήριά των, τὰ ἄσματα καὶ τὴν εὐτυχίαν των.

— Ὅχι ἀπὸ τὸν ἴσιον δρόμον! ἐφώνησεν ὁ Βελαίρ πρὸς τὴν σύντροφόν του.

— Ἀπεναντίας! ἀνέκραξεν ὁ Γεράρδος, ἀπὸ τὸν κύριον δρόμον, ὅπου εἶνε κόσμος, πάντοτε ἐπὶ παρουσίᾳ ἄλλων ἀνθρώπων, ὥστε νὰ δύνησθε ν' ἀκουσθῆτε. Μὴ λησμονήσετε ὅτι τὸ μυστικὸν εἶνε ἡ μόνη σας σωτηρία Προφυλαχθῆτε ὀπισθεν αὐτοῦ, ἐνόσω δὲ ὁ Λουβοῦ φοβεῖται ὅτι ἐνδέχεται κζποιος ν' ἀκούσῃ τοὺς λόγους σας, εἰσθε ἐν ἀσφαλείᾳ.

Οἱ τρεῖς φίλοι ἐνηγκαλίσθησαν ἀλλήλους μετὰ στεναγμῶν.

— Ἐτελείωσεν! εἶπεν ἡ Βιολέττα ὄλη μου ἡ χαρὰ ἔφυγεν ἔχω τώρα ὀμίχλην εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ ἓνα κομμάτι πάγον ἀντὶ καρδίας.

— Χαίρετε, χαίρετε! σὰς καλοτυχιζῶ, εἶπεν ὁ Γεράρδος φέρετε πάντοτε μαζί σας τὸν πλοῦτον εὐτυχσοῦς ἔρωτος.

— Εἰς Λονδίνον λοιπὸν, αἶ; εἶπε κρυφίως εἰς τὸ οὖς του ὁ Βελαίρ ἄφησε τὰ μεγαλεῖα ἡ εἰρήνη καὶ ἡ χαρὰ θὰ βασιλεύῃ πάντοτε μεταξύ μας. Σὲ περιμένομεν ἐκεῖ μὲ τὴν Ἀντωνιέτταν καὶ μὲ τὸν Ἰασιπίνον.

— Καλά, κλά, ναί! ἀνέκραξεν ὁ Γεράρδος ἄλλὰ χαίρετε τώρα, χαίρετε!

Αἱ χεῖρές των συνηνώθησαν τελευταῖον καὶ ἔσφιγγαν ἀλλήλας μετὰ συγκινήσεως. Ὁ Βελαίρ ἔνευσεν εἰς τὴν Βιολέτταν οἱ ἵπποι ἐσιρίτησαν. Αἱ δύο ἀηδόνες ἀπέπησαν.

Ὁ Γεράρδος ἐπέστρεψεν εἰς τὴν φυλακὴν του.

ΜΕ'

ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΝ

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐγνώσθη ὅτι ἡ ἔφοδος κατὰ τοῦ ὀχυρώματος εἶχεν ἐπιτύχει καὶ ὅτι πᾶν ὅ,τι προέβλεπεν ὁ Βωμπᾶν ἐπραγματοποιήθη.

Μέγα μέρος τῶν ἐχθρικῶν ἐργασιῶν κατεστράφη. Δύο προμαχῶνες μόνον ἀνθίσταντο ἀκόμη, ἡ δὲ ἄλωσις τοῦ Μόνος ἐθεωρεῖτο πλέον ἀπλοῦν ζήτημα χρόνου, ἂν δὲν κατώρθου νὰ λάβῃ ἐπικουρίαν τινα ἡ πολιορκουμένη πόλις.

Οἱ ἐπίλεκτοι τῶν ἐπαισθησάν ἀνδρείως τὴν ἐκπύωσιν ἡτταν τῆς προτεραιίας. Οἱ ἀποσταλθέντες πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῶν σωματοφύλακες, ἐφορμήσαντες προῶρος καὶ ἄνευ διαταγῆς, εὐρέθησαν μεταξύ δύο πυρῶν καὶ ἐδεκατίσθησαν. Ἀλλὰ μὲ ὅλας τὰς ζημίας ταύτας, ἡ νίκη ἦτο πλήρης. Διὸ ἐν τῷ γαλλικῷ στρατοπέδῳ ἐπεκράτει ἀγαλλίασις καὶ ἀντήχουν ἄσματα θριαμβοῦ, ἅτινα ἔφθανον πικρὰ ὡς ὕβρεις μέχρι τῆς ἀκοῆς τοῦ Γεράρδου.

Ὁ Ρυβαντέλ δυσηρεστημένος, διότι οἱ ἱππεῖς του δὲν ἔλαβον κανὲν μέρος, ἐκλείσθη εἰς τὴν σκηνὴν του, μετὰ βραχείαν ἐπίσκεψιν πρὸς τὸν ὑπολοχαγόν. Ἐσυλλογίζετο ὅτι θὰ ἦτο ἐπικίνδυνον νὰ ἐκδηλώσῃ ὑπερβολικὴν στοργὴν πρὸς ἄνδρα ἐν τῷσῃ δυσμενεῖᾳ διατελοῦντα ὡς ὁ Γεράρδος ἔνεκα τῆς μετὰ τοῦ Λουβοῦ ἔχθρας αὐτοῦ.

Καὶ ἐν τούτοις ὁ Ρυβαντέλ ἦτο ἀνδρεῖος καὶ ἐντιμος, ὅσον οὐδεὶς ἄλλος. Ἀλλὰ διατὶ τάχα νὰ παροργίξῃ ἐχθρὸν ἰσχυρὸν οἷος ἦτο ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν; Δὲν ἠδύνατο νὰ οἰκτεῖρῃ ἓνα ἀξιοματικὸν καὶ νὰ ἐκδηλώσῃ πρὸς αὐτὸν ὑπόληψιν, χωρὶς νὰ γίνῃ ὁ προστάτης τοῦ μίσους αὐτοῦ καὶ νὰ διακινδυνεύῃ ἔνεκα τῆς φιλίας ταύτης τὸ μέλλον του, ἐξαρτώμενον ἐκ τῶν ἰδιοτροπιῶν τοῦ πανισχύρου.

Ἡ φιλοσοφία τοῦ Ρυβαντέλ ἐσταμά-

τησε πρὸ τοῦ κινδύνου, ὅτε ἐνόμισεν ὅτι ἦτο ἀνωφελὲς καὶ μάταιον ν' ἀντιμετωπίσῃ τὸν κίνδυνον. Καὶ αὐτὸς ὁ Γεράρδος εὗρεν ὅτι δὲν εἶχεν ἀδικον.

Ἄλλὰ καθ' ἣν στιγμήν ὁ γηραιὸς στρατηγὸς ἐξήρχετο ἐκ τῆς σκηνῆς τοῦ ὑπολοχαγοῦ του, οὗτος ἐνεθυμήθη ὅτι ἀκόμη δὲν εἶχε μάθει πόσον ἐμελλε νὰ διαρκέσῃ ὁ ἐπιβληθεὶς αὐτῷ περιορισμὸς.

Ἐξεπλάγη ἐπίσης, διότι δὲν εἶδεν ἐπισκεφθέντας αὐτὸν τοὺς ἐπιλέκτους καὶ τοὺς Ἐλβετούς, ἕνεκα τῶν ὁποίων ὑφίστατο τὴν σκληρὰν ἐκείνην τιμωρίαν. Ἄλλ' ὑπέθεσεν ὅτι οἱ κύριοι ἐκεῖνοι ἐπανηγύριζον τὸν θρίαμβόν των καὶ ὅτι ἀργότερον θὰ τὸν ἐνεθυμοῦντο.

Ἐπεμψε λοιπὸν ἕνα τῶν ὑπαξιωματικῶν πρὸς τὸν Λουβοᾶ μὲ τὴν ἐρώτησιν μόνον ταύτην: «Πόσον θὰ διαρκέσῃ ἡ ποινὴ τοῦ κυρίου Λαβερνή;»

Καὶ ἀναμένων τὴν ἀπάντησιν ὁ Γεράρδος ἤρχισε νὰ συνομιλῇ μετὰ τοῦ Ἰασπίνου περὶ τοῦ Βελκίρ καὶ τῆς Βιολέττας, οἵτινες προὔξεναν εἰς τὸν φίλον των τόσῃν χαρὰν ἐν βραχεῖ διαστάματι, ἀλλ' ὅπως ἐνόμιζεν αὐτὸς, πρὸς τὴν ἐμπιστοσύνην των, ἀπεκόμιζον ἐκ τοῦ στρατοπέδου αἰώνιον συμφορὰν.

Καὶ ὁ Ἰασπίνος συμφώνει μὲ τὰς ζοφερὰς ταύτας ἰδέας, διότι τὸ φᾶσμα τοῦ Λουβοᾶ εὐχερῶς κατεπτέει αὐτόν. Ἀμφότεροι δὲ οὕτως ἀπὸ ὑποθέσεως εἰς ὑπόθεσιν εἶχον φθάσει εἰς τὸ ἔσχατον ὄριον τῆς ἀνησυχίας καὶ τῆς ἀπογοήσεως, ὅτε ἐφάνη μακρόθεν ἐπανακάμπτων ἡσύχως ὁ ἀγγελιαφόρος, ὃν εἶχε πέμψει ὁ Γεράρδος πρὸς τὸν κύριον Λουβοᾶ.

— Κύτταξε, εἶπεν ὁ Ἰασπίνος, ὁ καλὸς καιρὸς ἐξακολουθεῖ, ὁ ἀχρεῖτος ὁ Λουβοᾶ τὸ βλέπει, καὶ διὰ νὰ σὲ δυσχεραστήσῃ περισσότερο, διὰ νὰ σὲ κρατήσῃ ἀκίνητον εἰς τὴν σκηνὴν σου, θὰ διπλασιάσῃ τὴν διάρκειαν τοῦ περιορισμοῦ.

— Ἄλλὰ, φίλτατέ μου ἀββᾶ, διὰ νὰ διπλασιάσῃ κανεὶς ἕνα ἀριθμὸν, πρέπει νὰ τὸν γνωρίζῃ γνωρίζομεν ἡμεῖς τὸν ἰδικὸν μας;

— Ἐγὼ ὑποθέτω δώδεκα ὥρας, ἀπήντησεν ὁ Ἰασπίνος, καὶ διπλασιάζω . . .

— Εἰκοσιτέσσαρες ὥρας! ἐν καιρῷ πολιορκίας, ὅτε ἔκτακτοι περιστάσεις ἡμπορεῖ νὰ παρουσιασθοῦν εἰς πᾶσαν στιγμήν, ὅτε κατὰ πᾶσαν ὥραν κλέπτεται ἡ ὠφέλεια καὶ ἡ δόξα ἐνὸς ἀξιωματικοῦ; Ὅχι, δώδεκα ὥραι θὰ εἶνε μέχρι τῆς δούσεως τοῦ ἡλίου.

Ὁ Ἰασπίνος ἔσεισε τὴν κεφαλὴν.

— Τόσῃν πολλῇν ὄρεξιν αἰσθάνεσαι λοιπὸν νὰ εὐρεθῆς ἐλεύθερος, ὥστε λησμονεῖς τὸ μῖσος τοῦ ὑπουργοῦ καὶ τὴν χαρὰν, τὴν ὁποίαν τὰ βᾶσανά σου τοῦ προξενοῦν;

— Ναί! ἐπείγομαι πολὺ νὰ ὑπάγω νὰ περιπατήσω εἰς τὴν ἐξοχὴν πρὸ καιροῦ φεῦ! δὲν εἶδα δένδρα, δὲν εἶδα τὴν πεδιάδα.

— Μπα! . . . αὐτὴν βλέπεις διαρκῶς.

— Ὑπάρχουν πεδιάδες καὶ πεδιάδες, φίλε μου.

— Ἐνοῶ! ἀγαπᾶς τὰς ποικίλας τοποθεσίας, ἕνα μεγάλον τείχος, ἔπειτα μίαν μάζαν ἐκ δασῶν καὶ δεξαμενῶν ἂν ὑπῆρχε καὶ ἕν μοναστήριον εἰς τὸ μέσον, δὲν θὰ δυσχεραστῆσο. Ἀγαπᾶς τὰ περιχωρὰ τοῦ Ἁγίου Γισλανοῦ, αἱ;

— Φίλτατε ἀββᾶ, εἶνε ἀληθές, ἐπεθύμησα νὰ ὑπάγω εἰς Ἁγιον Γισλανόν.

— Διὰ νὰ ἰδῆς τὰ τείχη.

— ὦ, πόσον γλυκὺ εἶνε ἐνίοτε νὰ βλέπῃ τις ἕνα τοῖχον! πόσον οἱ λίθοι εἶνε εὐγλωττοί! Ἡ χλόη, τὰ ἐκ πλίνθων ἐκεῖνα τείχη, τὰ ἄψυχα ἀντικείμενα φαίνονται ὡς νὰ εἶνε τυφλά, ἄφωνα, ψυχρά, δὲν εἶνε ἀληθές; Καὶ ὅμως ὄχι, Ἰασπίνε.

Ἀκούουν πάντα στεναγμὸν καὶ βλέπουν πάντα διαβάτην. Ὅ,τι ἐγὼ ἐψιθύριζα ἐκεῖ πέραν, βαδίζων πλησίον τοῦ τοίχου, τὸ ἐπὶ τῆς κορυφῆς αὐτοῦ μικρὸν ἄνθος κύπτον θὰ τὸ εἶπῃ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς μονῆς. Ἐὰν ἡ Ἀντωνιέττα περιπατῇ ἐντὸς τοῦ κήπου, καθ' ἣν στιγμήν ἐγὼ διέρχομαι ἐξωθεν, δὲν ὑπάρχει λίθος, δὲν ὑπάρχει βοτάνη, ἥτις νὰ μὴ ἀνασκιρτᾷ καὶ νὰ μοῦ ἀποστέλλῃ τὸ ἀρωματῆς διὰ νὰ με εἰδοποιήσῃ ὅτι ἡ ἀγαπητὴ μου εὐρίσκειται ἐκεῖ.

— Τότε; ἐπανελάθην ὁ Ἰασπίνος μετὰ φιλοστόργου ἀφελείας ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ κύριος Λουβοᾶ δὲν εἶνε μνησικακος, ἀφοῦ μᾶς χαρίζει τὴν ἐλευθερίαν μας ἀπόψε. Ἐλπίζω ὅτι ὁ περιορισμὸς θὰ εἶνε δώδεκα ὥρων ἀνακαλῶ τὴν πρώτην μου γνῶμην.

Ὁ ἀγγελιαφόρος εἰσήλθεν εἰς τὴν σκηνὴν, τείνων τὸ χαρτίον ὅπερ εἶχεν ἐγχειρίσει αὐτῷ ὁ Γεράρδος. Κάτωθεν τῆς λακωνικῆς ἐρωτήσεως ὁ Λουβοᾶ εἶχεν ἀπαντήσῃ διὰ μειζονος λακωνισμοῦ:

«Ὅκτῶ ἡμέρας».

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Γεράρδου ἠνοιχθήσαν ὡς νὰ ἐδυσπίσται πρὸς τὴν ὄρασίν του, ὡσεὶ αἱ δύο ἐκεῖναι φοβεραὶ λέξεις νὰ τῷ ἐφαίνοντο ἄγαν σημαντικαί, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ τὰς ἀναγνώσῃ δι' ἐνὸς κοινοῦ βλέμματος.

— Ὅκτῶ ἡμέρας! ἀνέκραξε μετὰ τρόμου.

Ὁ Ἰασπίνος κύψας ἔλαβε τὸν χάρτην διαφυγόντα ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ μαθητοῦ του καὶ ἐψιθύρισεν:

— Ὅκτῶ ἡμέρας! . . . βέβαια . . . εἶνε γραμμένην.

Σιγῇ θανάτου ἐπεκράτησεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς μετὰ τῶν δύο φίλων. Ὁ Γεράρδος πολλὰκις ἀνέπυξε καὶ προσήλωσε τοὺς ὀφθαλμούς, χωρὶς νὰ δύναται νὰ πιστεῦσῃ εἰς τὸ ἀγγελμα ἐκεῖνο, τὸ διερμηνεῦσθαι τὸσον ἀνένδοτον μῖσος.

— Ναί, εἶπεν ἐπὶ τέλους, εἶνε γεγραμμένον . . . γεγραμμένον διὰ χειρὸς του. Ἰδιοχείρως τὸ ἔγραψε, δὲν εἶνε ἀληθές; ἠρώτησε τὸν ἀγγελιαφόρον συνομιλοῦντα μετὰ τοῦ σκοποῦ.

— Μάλιστα, κύριε ὑπολοχαγέ.

— Καὶ τί εἶπε κατόπιν; ἠρώτησεν ὁ ἀββᾶς.

— Τίποτε! διέταξε μόνον νὰ ἐτοιμασθῶσιν οἱ ἵπποι του δι' ἀπόψε.

— Αὐτὸ μόνον; χωρὶς καμμίαν παρατήρησιν; χωρὶς ὀργήν; χωρὶς ἐπιπλήξεις;

— Τίποτε, κύριε ἀββᾶ.

— Εὐχαριστῶ, εἶπεν ὁ Γεράρδος, ἀποπέμπων τὸν ἀγγελιαφόρον.

Ἡ σιγὴ καὶ πάλιν ἐξέτεινεν ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὰς μολυβδίνους πτέρυγας τῆς.

Ὁ Ἰασπίνος κατέβαλλε πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως ἐφελεύσῃ τὴν σκέψιν τοῦ νέου ἐκτὸς τοῦ ἀπαισίου ἀνεμοστροβίλου, ὅπου τὴν ἔβλεπε συνταρασσομένην.

— Θὰ ὑπομείνωμεν, εἶπε, τί νὰ γείνη! καὶ ἔπειτα, πρέπει νὰ λάβωμεν μίαν ἀπόφασιν.

— Νὰ ὑπομείνωμεν! ἀπήντησεν ὁ Γεράρδος διὰ φωνῆς γαληνίου, ἐνῶ αἱ παρειαὶ του ἠρυθρίων καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐπληροῦντο αἵματος καὶ φλογῶν. Φαίνεται ὅτι δὲν ἐννοεῖς τὴν θέσιν μου, φίλτατε ἀββᾶ. Τώρα θὰ σοῦ τὴν ἐξηγήσω.

Ἡ μετριοπάθεια αὕτη τοῦ λέγειν ἐπτύχθη περισσότερο τὸν Ἰασπίνον παρ' ὅ,τι θὰ ἐπτόει αὐτὸν ἔκκερξις παραπόμων καὶ ὕβρεων.

— Πραῦνθητι, φίλτατε κόμη, τῷ εἶπεν· σὲ ἀκούω καὶ σὲ ἐννοῶ κάλλιστα.

— Τότε βλέπεις ὅπως ἐγὼ τὴν δολιότητα καὶ τὴν αἰσχρὰν κακεντρέχειαν τοῦ ἀθλίου ἐκεῖνου. Ἐννοεῖς ὅτι ἡ πολιορκία δὲν δύναται νὰ διαρκέσῃ πλέον τῶν ἐξ ἡμερῶν ἀκόμη καὶ ἂν παραδεχθῶμεν ὑπὲρ τῶν πολιορκουμένων τὰς πλέον εὐνοϊκὰς περιστάσεις. Ἐγὼ δὲ εἶμαι φυλακισμένος δι' ὀκτῶ ἡμέρας· δηλαδή ἡ πόλις θ' ἀλωθῇ ἄνευ ἐμοῦ, ἐγὼ δὲ μόνος ἴσως ἐκ τοῦ ἀπειροπληθοῦς αὐτοῦ στρατοῦ δὲν θὰ μετέχω τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἐπιχειρήματος. Τὸ ἐννοεῖς αὐτό, δὲν εἶνε ἀληθές, Ἰασπίνε;

Καὶ βαθμηδὸν οἱ γρόνθοι του ἐκλείοντο ἀπειλητικῶς, οἱ ὀδόντες του ἐσφίγγοντο καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐγένοντο βλοσυροί.

— Σὲ ἰκετεύω . . . φίλε μου, ἐψιθύρισεν ὁ Ἰασπίνος.

— Θὰ προκύψῃ ἐκ τούτου, ἐξηκολούθησεν ὁ νέος μετὰ βιασιότητος, ὅτι ἐγὼ θὰ ἐξέλθω ἐστιγματισμένος ἐκ τῆς ἐστρατείας ταύτης· κατεδικάσθην εἰς θάνατον εἰς τὴν ἐναρξίν αὐτῆς ὡς παραβάτης τῆς πειθαρχίας· κατεδικάσθην εἰς ἀργίαν κατὰ τὸ τέλος ὡς φίλερις καὶ κακὸς πατριώτης, ὁ δὲ βασιλεὺς θὰ εἶπῃ: «Ἀναμφιβόλως κακὸν ὑποκείμενον εἶνε αὐτὸς ὁ Λαβερνή!»

— ὦ, οὐδέποτε!

— Ναί, Ἰασπίνε! ναί, ἐπανελάθην ὁ Γεράρδος, τύπτων βιαίως τὴν τράπεζαν διὰ τῆς πυγμῆς. Πόσον ὠραία τὰ ἐκατάφερον ὁ ἀθλιος Λουβοᾶ! Ἄν ἐξηκολούθει τὸ σκεδίδιον του νὰ μὲ κάμῃ νὰ φονευσθῶ, θ' ἀπηλάσσοτο ἐμοῦ, ἀλλὰ θὰ μ' ἔκαμνε νὰ δοξασθῶ. Οἱ ἄνδρες, οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν οἰκογένειάν μου, γνωρίζουν ν' ἀποθνήσκουν ἐνδόξως καὶ ὁ Λουβοᾶ δὲν ἠθέλησε νὰ ἐξαγοράσῃ τὸν θάνατόν μου ἀντὶ ὀλίγης δόξης, τὴν ὁποίαν ἤθελον ἀποκτήσει θνήσκων. Ὅχι! εὖρε μέσον νὰ μὲ κάμῃ ν' ἀποθάνω σιγὰ σιγὰ, ἀθροῦδως, ἐν ἀτιμωτικῇ ἀφανεσίᾳ. Δὲν τολμᾷ νὰ μὲ ποτίσῃ δηλητήριον· δὲν ἐξαρτᾶται ἐξ αὐτοῦ νὰ

μου πέμψη τὸν πυρετόν, ἀλλὰ μὲ καταβάλλει διὰ τῆς θλίψεως, μὲ δολοφονεῖ διὰ τῆς λήθης!... Ἰασπίνε, εἶσαι ἱερεὺς. Ὁ Θεὸς σου ἔδωκεν ἐπὶ τῆς γῆς τὸ δικαίωμα νὰ συγχωρῆς τοὺς ἀμαρτάνοντας λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὴν πρόθεσίν των· θὰ ἐτόλμας νὰ συγχωρῆσῃς τὸν Λουβοᾶ δι' ὅσα μὲ κάμνει νὰ ὑποφέρω; θὰ ἐτόλμας ν' ἀρνηθῆς εἰς ἐμὲ τὴν ἄφειν, ἐὰν ἐμάνθανες ὅτι ἐπληξά θανασίμως αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον;

Ὁ Ἰασπίνος δὲν ἀπήντησεν, ἀλλὰ λαβὼν ἀμφοτέρως τὰς χεῖρας τοῦ Γεράρδου ἔφερεν αὐτὰς καὶ τὰς ἐστήριξεν εἰς τὸ στήθος του.

— Ἔσο χριστιανός, εἶπε τέλος, ἀφοῦ ἡ συγκίνησις ἐπέτρεψεν εἰς τὴν φωνὴν του νὰ εἶνε καταληπτὴ σκέψου ὅτι ὁ Θεός, περὶ τοῦ ὁποίου ὀμιλεῖς, ἐσυγχώρησε τοὺς ἐχθρούς του.

— Ἄλλ' ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος, εἶμαι ὁ ἔσχατος, ὁ ἀτυχεστάτος, ὁ μᾶλλον καταβεβλημένος τῶν ἀνθρώπων· αἰσθάνομαι τὴν ζωὴν ἐκλείπουσαν· ἀποθνήσκω ἐξ αἰσχύνης καὶ ἐξ ἀπελπισίας· τὸ αἷμά μου, τὸ ὅποιον δὲν ἠδυνήθη νὰ χύσῃ θερμὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος μου, μετεβλήθη εἰς χολὴν, ἣτις ἐπίσης κοχλάζει καὶ φέρει ἀκατανίκητον μέθην εἰς τὸν ἐγκέφαλόν μου. Τόσον καὶ τόσον, ἀφοῦ πρόκειται ν' ἀποθάνω, φίλε μου, δὲν θ' ἀφήσω τὴν ζωὴν πρὶν φονεύσω τὸν κύριον Λουβοᾶ. Καὶ ὄχι τόσον ὅπως ἱκανοποιήσω τὸ μίσός μου, μολονότι ἡ ἰδέα αὕτη δὲν εἰξεύρεις πόσον μὲ γοητεύει, ὅσον ὅπως ἀπαλλάξω τὴν γῆν ἀπὸ μίαν μάστιγα, ἀπὸ ἐν τέρως, εἶμαι βέβαιος δὲ ὅτι ἀντὶ νὰ προσβάλω τὸν Θεὸν διὰ τούτου, τὸν ἐκδικούμαι.

Ὁ Ἰασπίνος ἠθέλησε ν' ἀπαντήσῃ.

— Οὔτε λέξιν μὴ μοῦ εἴπῃς! εἶπε διακόπτων αὐτὸν ὁ Γεράρδος. Ὀμιλῶ ἐν εἰλικρινείᾳ ἔμπροσθέν σου καὶ εὐθὺς ὡς γεννηθῶσιν αἱ ἰδέαι μου συγκεχυμέναι, τὰς ρίπτω ἀναμῖξ ἐκτὸς τῆς ἐξεγερθείσης ψυχῆς μου. Ποῖον καταφύγιον μοῦ ἀπομένει; ποῖα προστασία; Ποῦ εἶνε ὁ οἰκτίρμων βραχίων, ὅστις ἄλλοτε μ' ἔσωσεν; ἄς φανῇ τώρα, διότι ἡ περίστασις εἶνε κρίσιμωτάτη. Τὴν ἄλλην φορὰν μόνον τὸ σῶμά μου διέτρεχε κίνδυνον· τώρα κινδυνεύει ν' ἀπολεσθῇ ἡ ψυχὴ μου. Σὺ, ἣτις εἶσαι τόσον εὐλαβής, ἣτις ὑπῆρξες τόσον ἀγαθὴ, κυρία Μαιντενῶν, φίλη τῆς μητρὸς μου, ἔλα εἰς βοήθειάν μου. Σὺ μ' ἐλευθέρωσες ἀπὸ τὸ ἰκρίωμα· ἀλλὰ δὲν εἶνε τίποτε! ἐλευθέρωσέ με τώρα ἀπὸ τὴν ἀπελπισίαν!...

Ὁ Ἰασπίνος εἶχεν ἐγερθῆ, ἐνῶ ὁ Γεράρδος ἀπήγγειλε βιαίως τοὺς λόγους τούτους διακοπτομένους ὑπὸ στεναγμῶν.

— Πολὺ καλὰ! εἶπεν ὀρκίσου ὅτι θὰ μείνης ἡσυχός, ἢ τοῦλάχιστον ἀκίνητος μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς μου.

— Ποῦ θὰ ὑπάγῃς;

— Νὰ πράξω τὸ μόνον πρᾶγμα, τὸ ὅποιον ὀφείλω νὰ πράξω αὐτὴν τὴν στιγμήν.

— Ὡ! ἐννοῶ πηγαίνεις εἰς Ἄγιον

Γισλανὸν νὰ ἰκετεύσῃς ὑπὲρ ἐμοῦ ἐκείνην, ἣτις μὲ πρκαδίδει εἰς τὸν Λουβοᾶ νὰ μὲ θυσιάσῃ.

— Ἐκεῖ θὰ ὑπάγω, πρᾶγματι.

— Εἶνε περιττόν, εἶνε περιττόν! αἰσθάνομαι ὅτι τίποτε δὲν μοῦ ἀπομένει εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον!

— Πῶς! ἀπελπίζεσαι καὶ λησμονεῖς τὴν μνήμην τῆς μητρὸς σου; λησμονεῖς ἐμέ;

— Ἰασπίνε, εἶμαι πολὺ ἀτυχής.

— Χαῖρε, ἀπήντησε μετὰ ζωνρότητος ὁ Ἰασπίνος ὁρμῶν ἐκτὸς τῆς σκηνῆς, πρὶν ἢ ὁ Γεράρδος δυνηθῇ νὰ τὸν ἀναχαιτίσῃ.

Ὁ Ἰασπίνος ἔφρασεν εἰς τὴν μονὴν, καθ' ἣν στιγμήν ὁ βασιλεὺς ἐξήρχετο, ἀφοῦ ἐδείπνησε μετὰ τῆς μαρκησίας. Εἶπε νὰ τὸν ἀναγγεῖλωσιν.

Διὰ τῶν ἡμικλειστων θυρῶν ὁ Ἰασπίνος εἰσαχθεὶς χάρις εἰς τὴν Νανῶν μέχρι τοῦ ἀντιθαλάμου, εἶδε τὸ κίνημα τῆς ἀπαρεσκευίας, τῆς ἀνησυχίας μᾶλλον εἶπειν, ὅπερ ἡ μαρκησία δὲν ἠδυνήθη νὰ καταστείλῃ ἀκούσασα τὴν ἐπίσκεψιν ταύτην.

— Ἄς εἰσέλθῃ! εἶπεν ἐν τούτοις μετὰ τινα δισταγμὸν, ὅστις ἐφόβισεν, ἀλλὰ δὲν ἀπεθάρρυνε τὸν Ἰασπίνον.

Εἰσῆλθε μετὰ σπουδῆς καὶ προσέκλινεν ὄλως τρέμων. Ἐγίνωσκεν ὅτι πρὸ παντός ἄλλου ἔπρεπε νὰ ζητήσῃ συγγνώμην διὰ τὴν διήγησιν τῆς Νανῶν, μεθ' ὅσης ἐπιτηδείου ἀθωότητος καὶ ἂν εἶχε τὴν ἐκθέσει ἐκείνη. Ἄλλ' ἡ μαρκησία ἠρέκσθη μόνον νὰ συνοφρωθῇ καὶ δὲν ἔτεινε τὴν χεῖρά της ὅπως ἄλλοτε εἰς τὸν ἀββᾶ.

— Κυρία, εἶπε ταπεινῶς, ἔχω τὴν ἀτυχίαν νὰ σᾶς παρέχω πάντοτε ἐνοχλήσεις. Συγχωρῆσατέ με. Ὁ Θεὸς ἔστω μοι μάρτυς ὅτι διὰ νὰ σᾶς ἀπαλλάξω ἀπὸ μίαν δυσἀρέσκειαν, θὰ ἐθυσιάζω μετὰ χαρᾶς τὸ αἷμά μου.

— Κύριε, εἶπεν ἡ μαρκησία μετὰ τόνου ἐμφανίνοντος πόσον ἐφειδετο νὰ ἐκφράσῃ δλόκληρον τὴν δυσἀρέσκειάν της, ἐγένεσθε τῷ ὄντι πρόξενος εἰς ἐμὲ πολλῶν δυσχερειῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἠδύνασθε νὰ μὲ ἀπαλλάξῃτε διὰ τῆς πλήρους εἰλικρινείας σας. Ἄλλ' ἄς γίνῃ τὸ θέλημα τοῦ Ὑψίστου! Τ' ἀνθρώπινα πλάσματα εἶνε πεπωμένον νὰ βλάπτωσιν ἀμοιβαίως ἀλλήλα, ἐνῶ ἔπρεπε νὰ βοηθῶνται καὶ νὰ ἀγαπῶνται, ν' ἀποδίδωσι καλὸν ἀντὶ καλοῦ καὶ ἔτι μᾶλλον, εὐεργεσίαν ἀντὶ εὐεργεσίας.

Αἱ τελευταῖαι αὗται λέξεις, συνοδευόμεναι διὰ βλέμματος ἐκφράζοντος ἔλεγχον τόσον ἄμεσον, ὥστε καὶ πᾶς ξένος εἰς τὴν ὑπόθεσιν θὰ τὸν ἐννοεῖ, ἐνεποίησαν ὀδυνηρὰν ἐντύπωσιν εἰς τὸν Ἰασπίνον, διότι ἐνόησεν ἐξ αὐτῶν ὅτι ἡ μεταμέλειά του δὲν ἤρκεσε νὰ καταπραύνη τὴν μνησικακίαν τῆς μαρκησίας.

Ἐγουνπέτησε λοιπὸν κύπτων τὸ μέτωπον μετ' εἰλικρινοῦς συντριβῆς.

— Ἄ, κύριε, ἐψιθύριεν ἡ μαρκησία, ἠδύνασθε τὰ πάντα νὰ μοῦ εἴπητε, τότε δὲ καὶ ἐγὼ τὰ πάντα ἠδυνάμην νὰ πράξω διὰ σᾶς.

— Πιστεύσατε, κυρία...

— Φθάνει! Ἐγὼ ἐν παράπονον μόνον ἐναντίον σας ὅτι μοῦ ἀφῆρέσατε πᾶν μέσον τοῦ λοιποῦ ὅπως φανῶ ὠφέλιμος εἰς ἐκεῖνον τὸν ὅποιον γνωρίζετε.

— Ὡ! ἀνέκραξεν ὁ Ἰασπίνος ἔκφρων.

— Βίξευρετε, ἐξηκολούθησεν ἡ μαρκησία, τί ἀπέγεινεν εἰς κάποιος Δεβὼτ βαπτιστικὸς σας;

— Φεῦ!

— Ἀνεχώρησε σταλεῖς παρὰ τοῦ κυρίου Λουβοᾶ εἰς τὸ μέρος ὅπου σεῖς τὸν ἐβαπτίσασατε.

— Θεέ μου!... ἀλλ' ἡσυχάσατε, κυρία· τί θὰ μάθη εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος;

— Ἄν, κύριε! ποῖος μοῦ ἐγγυᾶται ὅτι εἰς ἐκεῖνο τὸ χωρίον, ἀκολουθῶν τὰ ἔχνη...

— Κυρία, δὲν ὑπάρχουν ἔχνη, εἶνε ἀδύνατον!

— Τὰ πάντα εἶνε δυνατὰ, κύριε, δι' ἐκεῖνον ὅστις πέμπει τὸν βαπτιστικὸν σας εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος. Καὶ ἂν ἀκόμη δὲν εὕρη ποσῶς ἔχνη ἐκεῖ, δὲν εἶνε τάχα δυνατὸν νὰ εὕρη τοιαῦτα ἐν Παρισίοις, ὁπόθεν ἡ Νανῶν ἀπουσίασε κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην; Σᾶς ἐπανκλαμβάνω, κύριε, ὅτι ἡ σιγὴ εἶνε ἡ μᾶλλον ἐπικίνδυνος τῶν προδοσιῶν.

— Κυρία!... τῶν προδοσιῶν!... ὅποια λέξεις! ἀνέκραξεν ὁ ταλαίπωρος Ἰασπίνος ἐν ἀπελπισίᾳ.

— Ἡ μᾶλλον ἐπικίνδυνος, ἐπανελάθεν ἠπίως ἡ μαρκησία συγκινηθεῖσα ἐκ τῆς ὀρητικῆς καὶ εἰλικρινοῦς διαμαρτυρίας τοῦ ἀββᾶ, διότι καὶ ἀπροσδόκητος εἶνε καὶ καθιστᾶ θύματά της ἀνίκανα νὰ ὑπερασπισθῶσιν. Διὰ τοῦτο ἐννοεῖτε ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θ' ἀνταλλάξωμεν πλέον οὔτε μίαν λέξιν δημοσίᾳ σεῖς καὶ ἐγὼ μὴ ἐπιτίετε πλέον εἰς τὴν ἐπέμβασίν μου ὑπὲρ τοῦ προστατευομένου σας. Ναί, τὸν βασανίζουν, τὸ εἰξεύρω· ναί, τὸν ἀπειλοῦν, τὸ βλέπω· ἀλλ' οὐδὲν δύναμαι νὰ πράξω. Ὁ Θεὸς γινώσκει ἐν τούτοις πόσῃ γλυκεῖαν χαρὰν ἠσθανόμην ἐν τῷ μέσῳ ὄλων μου τῶν θλίψεων· αὐτὸς εἶνε μάρτυς, ὡς πρὸς τὸ θάρρος τὸ ὅποιον εἶχα διὰ νὰ προστατεύσω τὸ τέκνον τῆς παλαιᾶς μου φίλης. Δὲν ψεύδομαι ἐνώπιον ἱερέως, κύριε Ἰασπίνε, καὶ σᾶς ὀρκίζομαι, ὅτι θὰ ἐθυσιάζω καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν μου διὰ νὰ σώσω τὴν ζωὴν τοῦ νέου ἐκείνου· ἀλλὰ νὰ θυσιάσω τὴν τιμὴν μου, νὰ θυσιάσω τὴν τιμὴν καὶ ἐνὸς ἄλλου ἀνωτέρου ἐμοῦ, νὰ θυσιάσω τὴν ἐντολήν, ἣν ἡ Πρόνοια μοὶ ἀνέθηκε — διότι τοιαύτην ἔχω ἐνδύμυχον πεποιθήσιν — νὰ θυσιάσω πάντα ταῦτα... διατί; διὰ νὰ κάμω νὰ θριαμβεύσῃ ὁ ἐχθρὸς μου, ὁ κοινὸς ἡμῶν ἐχθρὸς διὰ τῆς ἀδεξιοῦ ἐπεμβάσεώς μου, διὰ νὰ μὴ μοῦ ἀπομείνη κἂν τὸ μέσον νὰ σᾶς προσφέρω μίαν τελευταίαν ἐκδούλευσιν εἰς περίστασιν κρίσιμον, θὰ ἦτο σφάλμα, θὰ ἦτο ἔγκλημα, τοῦ ὁποίου δὲν ἐπιθυμῶ νὰ γείνω ἐνοχος. Ὡ! ἀναγινώσκω εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σας τὸν λογισμὸν σας· ναί, καταχρᾶμαι τὴν χρηστότητά σας, τὴν πραότητα σας, τὴν μακροθυμίαν σας. Σᾶς θυσιάζω χάριν τοῦ ἐαυτοῦ μου καὶ ὡς ἄνθρωπος δὲ καὶ ὡς

ιερεὺς αὐστηρῶς μὲ καταδικάζετε. Ἄλλ' ἀφοῦ δὲν δύναμαι νὰ σᾶς βοηθήσω, χωρὶς νὰ καταστραφῶ, ἀφοῦ καταστρεφόμενη ἐγὼ δὲν σώζω ἐκείνον, διὰ τὸν ὅποιον μὲ παρακαλεῖτε, ἐπιμένω εἰς τὸν κατὰ τὸ φαινόμενον ἐγωϊσμόν μου. Μιμήθητέ με, κύψατε τὴν κεφαλὴν, ἐπαγρυπνήσατε ἐπὶ τῆς θυέλλης, βοηθήσατέ με διὰ τῶν μᾶλλον ἐνθέρμων εὐχῶν σας διὰ τῶν μᾶλλον δραστηρίων προσπαθειῶν σας, διὰ τῆς μᾶλλον ἀπολύτου σιγῆς σας καὶ πεισθητε ὅτι ἂν τὸ πλοῖον βυθισθῇ, θ' ἀπολεσθῆτε καὶ σεῖς ἀναποφεύκτως ὅπως καὶ ἐγώ. Ἐνῶ ἐὰν τὸ σώσω καὶ σεῖς διατελέσητε πιστός, τὸ πλοῖον εἶνε προωρισμένον νὰ σᾶς φέρῃ ὅπου θὰ φθάσω καὶ ἐγώ! Σᾶς εἶπα περισσότερα ἀφ' ὅσα ἔπρεπε νὰ σᾶς εἶπω. Σᾶς ὠμίλησα ὡς πρὸς πνευματικόν. Δὲν θὰ συνομιλήσωμεν πλέον οὔτε ἀπόψε, οὔτε ποτέ, ἐνόσφ ὁ κίνδυνος ἐπίκειται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου. Καὶ τὴν ἐσπέραν ταύτην ἀκόμη ἂν δὲν ἦτο τόσον ἀργά, ἂν δὲν ἦτο τόσφ σκότος ἐὰν δὲν ἐθεώρουσεν τιμὸν καὶ ὄρθον νὰ σᾶς ἐξηγήσω τὴν ἀπόφασίν μου, δὲν θὰ σᾶς ἐδεχόμην. Διότι ἴσως σᾶς παρηκολούθησαν ἐρχόμενον ἐδῶ, προσέθηκέν ἡ μαρκησία, ἐρωτῶσα τὸν ἀβθᾶν μετ' ἀνησυχίας.

— Ὅχι, κυρία, εἶπεν ὄχι, σας. . . .

Ἡ Νανῶν εἰσῆλθε μετὰ σπουδῆς εἰς τὴν αἴθουσαν.

— Ὁ κύριος Λουβοᾶ! ἀνέκραξεν ἀνυπαίτιν τὴν κλίμακα.

— Βλέπετε; εἶπεν ἡ μαρκησία, ἥς ὄλον τὸ αἷμα συνέρρευσεν εἰς τὴν καρδίαν.

Καὶ μετὰ νεύματος ὑπερφύουσι τὴν ταχύτητα καὶ τὴν ἔκφρασιν, ἔδειξε τὴν θύραν παρακειμένου διαδρόμου εἰς τὸν ἀβθᾶν τρέμοντα, ὅστις ἐν τάχει ἐξῆλθεν.

— Εἶπε εἰς τὸν κύριον Λουβοᾶ νὰ εἰσέλθῃ, εἶπε μετὰ φωνῆς γαληνίου καὶ εὐήχου.

ΜΓ'

ΑΝΑΚΩΧΗ

Μὲ ὄλην αὐτοῦ τὴν ὀξύδερκεαν ὁ μαρκησιος Λουβοᾶ οὐδεμίαν διείδεν ἐκπληξιν ἐπὶ τῆς μορφῆς τῆς κυρίας Μαιντενῶν.

Αὐτὴ ἀπεναντίας διείδεν εὐχερῶς ποιάνα τινα ἀπόφασιν ἐχθρικωτάτην ἐπὶ τῶν εὐκινήτων χαρακτηριστικῶν τοῦ μαρκησιου. Οἱ δὲ ἐχθροὶ ἀντήλλαξαν μετ' ἀκρας ἀβροφροσύνης τοὺς ἐπιβαλλομένους ὑπὸ τῆς ἐθιμοτυπίας χαιρετισμοῦς.

Ὅτε ὁ Λουβοᾶ ἐκάθησεν ἀπέναντί της, ἡ μαρκησία ἤρξατο τῆς συνδιαλέξεως ὡς οἰκοδόποινα γινώσκουσα τοὺς ἐπισκέπτας αὐτῆς.

— Θὰ εἶδετε τὸν βασιλέα ἐξερχόμενον ἀπ' ἐδῶ; ἠρώτησεν.

Ὁ Λουβοᾶ ἀπήντησεν ὅτι εἶδε τοὺς πυρσοὺς καὶ τὰς ἀμάξας, ἀλλ' ὅτι ἠναγκασμένος νὰ κάμψῃ ὅπως ἐπισκεφθῇ προφυλακὰς τινὰς, κειμένους περὶ τοῦ Ἁγίου Γισλανοῦ, δὲν ἠδυνήθη νὰ συναντήσῃ τὸν βασιλέα καὶ νὰ τοῦ ὀμιλήσῃ.

— Ἡ μαρκησία, ἐνῶ κατεσκύαζεν αὐ-

τὸς οὕτως τὰς φράσεις του, μετέφραζεν αὐτὰς ὡς ἐξῆς:

«Εἶδα τὸν Ἰασπίνον διευθυνόμενον πρὸς τὸν Ἁγίον Γισλανόν· τὸν κατεσκόπευα πρὸ δύο ἡμερῶν αὐτὸν καὶ τὸν φίλον του Γεράρδον· τὸν παρηκολούθησα καὶ διὰ νὰ κάμω νὰ πιστευθῇ τὸ ἐναντίον ἰσχυρίζομαι ὅτι μετέβην νὰ ἐπισκεφθῶ προφυλακὰς κειμένους πέραν τῆς ὁδοῦ.»

Ἐν τούτοις ἡ μαρκησία ἀπήντησεν:

— Εἶνε λυπηρὸν, κύριε, θὰ εὐρίσκατε τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα πολὺ εὐδιάθετον. Ὁ βασιλεὺς βεβαιῶσθε ὅτι τὰ τοῦ στρατοῦ βαίνουσιν ἀριστα καὶ ἐπαινεῖ ἰδιαζόντως τὸν ὑμέτερον ζῆλον. Ὅθεν λυποῦμαι ὅτι ἡ ἐπίσκεψίς σας εἰς τοὺς προσκόπους σας ἐστέρησε τῆς εὐκαιρίας νὰ ἴδῃτε τὴν πλήρη εὐχαριστήσεως μορφήν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, μορφήν πλήρη ὑγείας καὶ εὐδαιμονίας, ἥτις προξένει εὐχαρίστησιν εἰς τοὺς βλέποντας, ὡς μοὶ ἔλεγε κάποιος ἐξελθὼν πρὸ ὀλίγου ἐδῶθεν καὶ ὅστις ἐχαιρέτισε τὸν βασιλέα ἀπερχόμενον ἐκ τοῦ μοναστηρίου.

Καὶ παρατηροῦσα ἀτενῶς τὸν Λουβοᾶ, ἐνῶ ἀπῆντα τοιουτοτρόπως, ἡ μαρκησία ἐνόμισεν ὅτι τὸν εἶδε ποιήσαντα κινήματι, ὅτε ἤκουσε τὰς λέξεις: *εξε. ἔθων πρὸ ὀλίγου ἐδῶθεν.*

— Ἐλπίζω, εἶπε καθ' ἑαυτήν, ὅτι ἡ θέσις ἐκαθαρίσθη. Ἐγίνωσκον ὅτι ὁ Ἰασπίνος ἦτο εἰς τὴν οἰκίαν μου· ἐγὼ καθιστῶ εἰς αὐτὸν γνωστὸν ὅτι δὲν εἶνε πλέον· ἢ θὰ μὲ πιστεύσῃ, ἢ δὲν θὰ μὲ πιστεύσῃ· ἀλλὰ κατ' ἀνάγκην θὰ συνομιλήσωμεν περὶ ἄλλου ἀντικειμένου.

Ὁ Λουβοᾶ ἄλλως δὲν ἐφαίνετο διατεθειμένος νὰ ὑποκριθῇ ἐπὶ πολὺ διπλωματικῶ τῶ τρόπῳ· προέβη θαρραλέως καὶ σαφῶς εἰς τὸν κύριον σκοπὸν τῆς συνεντεύξεως.

— Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης, εἶπε, πρέπει νὰ εἶνε εὐχαριστημένη, ἐπειδὴ ἡ πολιτορμία ἐγγίζει εἰς τὸ τέρας της. Αἱ δὲ προσπάθειά μου, κυρία, δι' ἃς ὁ βασιλεὺς ἠδύοχησε νὰ ἐυαρεστηθῇ, καὶ τὰς ὁποίας εἴχετε τὴν κάλωσύνην νὰ μνημονεύσητε, ἐστέφησαν ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας. Τὸ Μὸνς θὰ περιέλθῃ εἰς χεῖρας ἡμῶν πρὶν ἢ ἡ Εὐρώπη, ἥτις μᾶς ἠπειλεῖ, ἀποφασισθῆναι νὰ τὸ συνδράμῃ.

Σιγῇ ἐπηκολούθησε πρὸς στιγμὴν ἡ μαρκησία προσέκλινεν ἐλαφρῶς.

— Ἐν τούτοις, κυρία, ἐξηκολούθησεν ὁ Λουβοᾶ, δὲν ἐτόλμησα νὰ παρουσιασθῶ αἰφνιδίως, εἰς ὧραν προκεχωρημένην, εἰς τὴν κατοικίαν σας, διὰ νὰ σᾶς ὀμιλήσω περὶ τῆς μικρᾶς ἀξίας τῶν ἐργασιῶν μου. Πολλὰ γεγονότα συνέβησαν ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν, ἅτινα μὲ ἀναγκάζουν νὰ σᾶς παρακαλέσω ὅπως μοὶ χορηγήσητε συνέντευξιν.

— Σᾶς ἀκούω, κύριε μαρκησίε.

— Καὶ ἐγὼ ἀρχίζω εὐχαριστῶν ὑμᾶς ταπεινῶς, εἶπεν ὁ Λουβοᾶ μετ' ἤθους ἀπροσποϊήτου ἡκιστα ἐλέγχοντος ταπεινωσιν. Βεβαίως ὅταν βλέπωσιν ἡμᾶς τοὺς δύο παλαιόντας περὶ παντοίας μικρᾶς λεπτομερείας τοῦ αὐλικοῦ βίου, οἱ ἀδιά-

φοροὶ ἢ οἱ κακόβουλοι θὰ πιστεύουσιν ὅτι μᾶς διαχωρίζουσιν αἰσθήματα, ὅτι εἴμεθα ἐχθροί.

— Καὶ δὲν θὰ ἐξέπληττόμην, ἀπῆντησεν ἡ κυρία Μαιντενῶν μετὰ φλέγματος ἀνταξίου πρὸς τὴν πονηρίαν τοῦ Λουβοᾶ.

— Καὶ ὅμως οὐδὲν τοιοῦτο ὑπάρχει, ὡς τολμῶ νὰ πιστεύω, ὑπέλαβεν οὗτος· ὑπηρετῶ τὸν κύριόν μου μετὰ ζήλου· μετὰ ζήλου τυφλοῦ καὶ βιαίου, ὅστις ὅμως, δυστυχῶς, προέρχεται ἐκ τοῦ κακοῦ μου χαρακτῆρος, διότι μὲ διέφθειρεν ἡ ἐξίς καὶ ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ ρεῖ ὑπακούωσι τάχιστα. Ἐνεκα τῆς τοιαύτης τραχύτητος αἱ κυρίαί μὲ ἀποστρέφονται· τὸ ἤξεύρω· ἀλλ' ἐπειδὴ πᾶσαν κατέβαλον προσπάθειαν ὅπως διορθωθῶ, χωρὶς νὰ τὸ κατορθώσω ποτέ, διὰ τοῦτο δὲν ἐπιχειρῶ πλέον ἄλλην ἀπόπειραν, βέβαιος ὢν ὅτι θ' ἀποθάνω σκαιὸς καὶ μισητός. Ὑμεῖς δέ, κυρία, ἔνεκα τῆς ὑψηλῆς ὑμῶν παρὰ τῶ βασιλεῖς θέσεως, κατέστητε δικαίως ἀπαιτητικῇ· ἔχετε μεγάλη συμφέροντα νὰ διατηρήσητε, νὰ τὰ κάμετε νὰ καρποφορήσωσιν. Εἶνε πολιτικῇ δύσκολος ἀπαντῶσα πολλοὺς τοὺς μὴ ἐπιδοκιμάζοντας αὐτήν, ἐξ ὧν ἐγὼ πρῶτος. Ἀλλὰ τέλος πάντων καὶ ὁ εἰς καὶ ὁ ἄλλος ἐξ ἡμῶν ἐκπληροῦμεν καθήκον ἀγωνιζόμενοι πρὸς ἀλλήλους, ἀλλὰ μὴ ποιούμενοι χρῆσιν εἰμῆ ὅπλων εὐγενῶν· τοῦλάχιστον ἐγὼ ὡς πρὸς τοῦτο καυχῶμαι.

— Κύριε, ἀπήντησεν ἡ μαρκησία, ἥτις τὸν ἀφῆσε νὰ σιωπήσῃ, ἀφοῦ τὸν ἀφῆσε νὰ ὀμιλήσῃ, δὲν ἐννοῶ ποῦ θέλετε ν' ἀπολήξῃτε.

— Ἴδου, κυρία, ποῦ· εἶνε φανερόν ὅτι εἴσθε δυσηρεστημένη κατ' ἐμοῦ καὶ εἶδα ἐκδηλουμένην τὴν δυσἀρεσκείαν σας.

Ἡ μαρκησία δὲν ἀπήντησεν.

— Καὶ διὰ τοῦτο ἐδέησε ν' ἀναζητήσω τὰ αἷτια, ἐξηκολούθησεν ὁ Λουβοᾶ μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἀποφασιστικοῦ τόνου φωνῆς. Δὲν διέφυγαν τὴν ἀναζήτησίν μου καὶ ἐπέισθην ὅτι ταῦτα εἶνε δύο τινά.

Ἡ μαρκησία ἐξηκολούθει ν' ἀκροάζηται χωρὶς νὰ δεικνύῃ οὔτε περιέργειαν, οὔτε ἀνυπομονήσιν.

— Τὸ ἐν, τὸ πρῶτον καὶ κύριον, ἐπανελάβην ὁ μαρκησίας, τὸ γνωρίζετε, τὸ γνωρίζομεν καλῶς ἀμφοτέροι· εἶνε μία πολιτικῇ πράξις, ἐπὶ τῆς ὁποίας δὲν εἴμεθα σύμφωνοι, διότι θὰ ἐξήγειρεν αὐτὴ τὸ ἡμισυ τῆς Εὐρώπης κατὰ τοῦ ἐτέρου ἡμισους, ἐνδιαφέρομαι δὲ πάρα πολὺ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ κυρίου μου, ὥστε δὲν δύναμαι νὰ τὸν ἐμβάλλω εἰς τοιαύτης φύσεως ἔριδα.

— Ἐνόμιζα, ἀπήντησεν ἡ μαρκησία, καὶ εἶχα πεισθῆ ἀπεναντίας ὅτι ὑμεῖς εἴσθε ἐκεῖνος, ὅστις πρὸ δέκα ἐτῶν ὑποκινεῖτε ἐν Εὐρώπῃ τὴν πολεμικὴν ταύτην ἔξαψιν, ἥτις μᾶς ἐξαντλεῖ· ἔχω μάλιστα καὶ ἀρκετὰ πειστήρια. Ἀγαπᾶτε πάρα πολὺ τὸν πόλεμον, κύριε, ἀρύεσθε ἐξ αὐτοῦ πολλὴν ἰσχὺν καὶ σημασίαν, ὥστε δὲν πιστεύω ὅτι ἀνθίστασθε εἰς τὴν πολιτικὴν ταύτην πράξιν, ὡς τὴν ἀποκαλεῖτε, ἐκ μόνης τῆς ιδέας μήπως ἐξε-

γερωσι τὰ Εὐρωπαϊκὰ Κράτη κατὰ τῆς Γαλλίας. Ἐγὼ ὅμως δὲν ἀποδίδω εἰς τοῦτο τόσην μεγάλην σημασίαν. "Ὅχι" ἡ Εὐρώπη δὲν θὰ ἐξεγερωθῆ διὰ τὴν τιμωρήσῃ τὸν βασιλέα, ἐπειδὴ μὲ ἐκήρυξε σύζυγόν του. Ἀπλῶς καὶ μόνον ἀπαρέσκει εἰς τὸν κύριον Λουδοά νὰ ὑπάρχη εἰς τὴν Γαλλίαν βασίλισσα. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀλήθεια ἃς μὴ ἐξέλθωμεν ἀπὸ αὐτῆν.

"Ἐπεται συνέχεια.

FORTUNÉ BOISGOBEY

ΤΟ ΚΟΜΜΕΝΟ ΧΕΡΙ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

[Συνέχεια]

Καὶ ὅμως ὁ Μάξιμος ἠλπίζε νὰ μὴ συναντήσῃ τὸν φλύαρον ἐκείνον θυρωρόν, ὅστις θὰ τὸν ἐπλησίαζε βέβαια καὶ θὰ τοῦ ἔλεγε περὶ τῆς ἐξαφανίσεως τοῦ ἀγρίου γείτονός του.

"Ἄμα εἰσῆλθον εἰς τὴν ὁδὸν, εἶδεν ἀμέσως ὅτι ὁ θυρωρὸς δὲν ἦτο ἐκεῖ.

— Καὶ περνᾷς συχνὰ ἀπὸ 'δῶ, γιὰ νὰ πᾶς εἰς τὸ γραφεῖον; ἠρώτησεν ἀδιαισθητῶς.

— "Ἐτσι κι' ἔτσι, ἀπεκρίνατο ὁ Γῶγος. Πιεὶ σύντομα εἶνε ἀπὸ τὸ μπουλβάρ Μαλέμπ, ἀλλὰ πολλὰς φορὰς πέρνω τὸν πιεὶ μακρινὸ δρόμο. Ὅταν θέλω νὰ σκοτώσω τὸν καιρὸ μου, πᾶω ἀπὸ τὴν λεωφόρον Βιλλιέρ, τὸ μπουλβάρ Κουρσέλ, τὸ πάρκ Μονσώ, τὴν λεωφόρον Μεσσίνης. Παίζω τῆς ἀμάδας καὶ ἀπὸ 'κεῖ πᾶω τὴν ὁδὸν Μιρομενίλ, τὸ μπουλβάρ Ὄσμαν καὶ ἀπὸ 'κεῖ εἰς τὴν ὁδὸν Σουρζίνης.

— Λοιπὸν εἰς ἓνα ἀπ' αὐτούς τοὺς δρόμους σοῦ ἔτυχε ἐκείνη ἡ συμφορὰ.

— Μπορεῖ.

— Εἶν' εὐκολὸν νὰ γνωρίσης τὸ μέρος, ἂν σ' ἐπήγαίνα;

— Δὲν πιστεύω. Ἡ μάμμη μου λέγει πῶς μ' εὗρήκαν εἰς τὸ μπουλβάρ Κουρσέλ, καὶ ἤμουν ἔκπλωμένος ἔς τὴν γραμμὴ τοῦ τραμβαῦ. Βέβαια, δὲν ἐπῆγα ἐγὼ νὰ ἔκπλωθῶ ἐκεῖ πέρα. Πρέπει λοιπὸν νὰ παραδεχθῶμε πῶς μ' ἐπῆγαν.

— Γιὰ νὰ σὲ ζεκοιλιᾷς, καυμένε Γῶγο. "Ἐχεις λοιπὸν ἔχθρους;

— Μπορεῖ, μὰ γὼ δὲν 'ξεύρω κανέναν.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἶχον φθάσει πρὸ τοῦ μεγάρου, ὅπου ἄλλοτε εἶχε καταφύγει ἡ προβληματικὴ κυρία Σερζάν.

Ὁ Μάξιμος ἔστη θεωρῶν τὴν πρόσοψιν.

— Διάβολε! εἶπε, νὰ ἓνα ὠραῖο σπίτι.

Προτιμῶ νὰ κἀθημαι ἐδῶ, παρὰ εἰς τὸν ὁδὸν Σατωδάων. Τὰ παράθυρα εἶνε κλειστά, καὶ φαίνεται πῶς ἐνοικιάζεται. Σὺ, ποῦ εἶσαι γείτονας, 'ξεύρεις τίνας εἶνε;

Ὁ Γῶγος δὲν ἀπεκρίθη. Παρετήρει τὸ μέγαρον μετὰ μεγάλης προσοχῆς, θλίβων τὸ μέτωπον διὰ τῆς χειρός.

Εἶνε ἡ συνήθης κίνησις ἵνα συλλάβῃ τις ἀφιπταμένην ἰδέαν, καὶ ὁ Μάξιμος εὐχαρίστως ἔβλεπεν ὅτι τὸ σχέδιόν του ἐπετύγχανεν.

— "Ὅχι, ὄχι, ἀνέκραζεν ὁ Γῶγος, δὲν 'νοικιάζεται. . . κλειστὸ εἶνε, μὰ αὐτὸ δὲν σημαίνει. . . κάποιος εἶνε μέσα.

— Ποιὸς λοιπὸν;

— Ὁ Λαδίσλας δᾶ. Ἐκεῖνος ὁ κόκκινος ἱπποκόμος ποῦ γυμνάζει τ' ἄλογα ἐκεῖ κάτω.

— Τ' ἄλογα! ποιὰ ἄλογα;

— Τ' ἄλογα τῆς κυρίας.

— Καὶ πῶς τὴν λέν' αὐτὴν τὴν κυρίαν; Ὁ Γῶγος ἐσκέφθη πρὸς στιγμὴν, καὶ ἐπιθύρισε κύπτων τὴν κεφαλὴν:

— Δὲν 'ξεύρω πλεῖα.

Ὁ Μάξιμος ἐπανέλαβε τὴν ἐρώτησιν δι' ἄλλου τρόπου.

— Ἐπὶ τέλους, εἶπε, τὸν γνωρίζεις αὐτὸν τὸν Λαδίσλαν;

— "Ὅχι καὶ πολὺ, ἀπεκρίθη ὁ Γῶγος. Τὸν εἶδα δυὸ ἢ τρεῖς φορὰς, καὶ νὰ σοῦ πῶ πολὺ ἦτανε, γιὰτὶ δὲν μοῦ κάνει γούστο.

— Ποῦ τὸν εἶδες;

— Δὲν 'θυμοῦμαι.

— Ἐδῶ ἴσως.

— Μπορεῖ.

— Ἐμβήκες εἰς τὸ σπίτι του μέσα; — "Ὅχι, μοῦ κλείσει τὴν πόρτα κατὰμουτρα.

— Τὰ συνειθισμένα του, ἐπιθύρισε ὁ Μάξιμος. Εἶγες λοιπὸν καμμιά δουλειὰ μαζὺ του ποῦ πῆγες νὰ τὸν βρῆς;

Ὁ Γῶγος ἐσκέφθη πρὸς στιγμὴν καὶ εἶπεν:

— Φθάνει 'πειὰ μὴ μ' ἐρωτᾶτε. Ἡ κεφαλὴ μου σκοτίσθηκε.

Ὁ Μάξιμος ἔκρινεν ἀνωφελὲς νὰ ἐπιμείνῃ. Ὁ Γῶγος πραγματικῶς εἶχε στιγμὰς φωταυγεῖς, ἀλλὰ πολὺ ταχέως τὸ πνεῦμά του ἐσκοτίζετο, καὶ ἦτο ἀδύνατον νὰ δώσῃ ἀκριβῆ τινα πληροφορίαν.

Ὁ ἀνεπιὸς τοῦ κυρίου Δορζέρ ὅμως παρεδέχετο ὅτι τὸ σύστημα τὸ ὁποῖον ἠσπᾶσθη ἦτο κάλλιστον.

Τὸ παιδίον ἐπαναβλέπων ἀντικείμενα ἀναμνησκοντα αὐτῷ τὸ παρελθὸν ἐπανέυρισε τὴν μνήμην φεύγουσαν πάλιν μετ' οὐ πολὺ.

Οὕτως, ἀνεμνήσθη τοῦ πείσματος καὶ τοῦ ἐπαγγέλματος τῆς ἀρκουδας τῶν Καρπαθίων, καὶ ἔπρεπε νὰ παραδεχθῆ τις ὅτι εἶχεν ἄλλοτε γνωρίσει τὸ αἰνιγματικὸν ἐκεῖνον πρόσωπον.

Καὶ ποῦ; Ἡ μνήμη δὲν τὸ ἐβοήθει εἰς τοῦτο. Διὰτὶ; Διότι ὁ κλονισμὸς τὸν ὁποῖον νῦν ὑφίστατο δὲν ἦτο ἀρκετὰ ἰσχυρὸς.

Ὁ ἐγκέφαλός του ἦτο ὡς τὰ ἰδιότροπα ἐκεῖνα ὠρολόγια, τὰ ὁποῖα σταματῶσιν, ἀλλ' ἐπαναρχίζουσι πάλιν ἐργαζόμενα ἄμα τὰ κίνησιν τις βιαίως.

Διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ δὲ ἡ συγκίνησις τοῦ Γῶγος ἔπρεπε νὰ προσβάλλῃ τὰ ὁμματα τοῦ ἐνδιαφέροντος σκηνῆς.

— Εἰς τοῦ θεῖου μου θὰ εὔρω, ὅτι ζητῶ, ἐσκέπτετο ὁ Μάξιμος. Θὰ τὸν ὀδηγήσω ἐκεῖ.

— Ἐνα πρᾶγμα μονάχα δὲν θὰ λησμονήσω ποτέ μου, ἐπανέλαβε λέγων ὁ Γῶγος. Τὸν γάτο τοῦ γέρω καρχαλιόζην.

Ἐτρεχα ἀπὸ πίσω του ὡς τὰ ὄχυράματα, καὶ στοιχηματίζω πῶς θὰ πνίγηκεν εἰς τὸν Σηκουάνα.

"Α! μὰ δὲν 'ξέριτε πῶς ἐγέλασα. Ἐπῆγα 'στὸ γραφεῖο τρία τέταρτα ὕστερα ἀπὸ τὴν τακτικὴ ὥρα καὶ ὁ κύριος Βινιερὸ μου τράβηξε κατσάδα... θὰ τοῦλεγε τοῦ θεῖου σας νὰ μὲ διώξῃ ἂν δὲν τὸν παρακαλοῦσε ὁ κύριος δὲ Καρνοέλ.

— Εἶνε φίλος σου; ὁ κύριος δὲ Καρνοέλ;

— Ναί, πολὺ. Καί' στή φωτιὰ ἔπεφτα, γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσω. Δυστυχῶς δὲν ἔχει τὴν ἀνάγκη μου.

— Μπᾶ! πάντα ἔχει κανεὶς τὴν ἀνάγκη τοῦ ἄλλου, ὅσῳ μικρὸς καὶ ἂν ἦνε.

Ἐεῦρεις τοὺς μύθους τοῦ Λαφονταίνου.

— Ἐεῦρω τὸν Μύρμηκα καὶ τὸν Τζιτζικα.

Ἐεῦρω τὸ: Ὁ κύρ κόρακας μὰ 'μέρα σ' ἔνα δένδρο καθισμένος. Τ' ἄλλα δὲν εἶχα καιρὸ νὰ τὰ μάθω... μὰ σιγὰ - σιγὰ καὶ ἐκεῖνα.

— Καὶ τὴν κόμησσαν Γιάλτα τὴν 'ξεύρεις; ἠρώτησεν ἀποτόμως ὁ Μάξιμος πορευόμενος μετὰ τοῦ Γῶγος πρὸς τὴν λεωφόρον Βιλλιέρ.

Τὸ ἀνεμνησθέν ἀποτέλεσμα ἐκ τῆς θέας τοῦ μεγάρου τῆς ὁδοῦ Ζουφρουὰ ἀπέτυχε, καὶ ἔπρεπε νὰ προστρέξῃ εἰς ἄλλα μεγαλείτερα μέσα.

— Θαρρῶ πῶς τὴν 'ξεύρω, ἀνέκραξε τὸ παιδίον· εἶνε φιληνάδα τῆς μάμμης μου.

Ἡ πληροφορία ἦτο καλὴ καὶ ὁ Μάξιμος ἐπωφελήθη.

— Ἐπῆγες λοιπὸν σπῆτι της; εἶπε μετ' ἀφροντι ὕφος.

— Ὄ! πολλὰς φορὰς μάλιστα. Καὶ τί ὠραῖα πρὸ εἶνε σπῆτι της, εἰς τὴν λεωφόρον Φρεϊδλανδ. Πιεὶ πολλὰς εἰκόνας ἔχει ἐκεῖ παρὰ τὸ μουσεῖο, καὶ οἱ ὑπηρέται της μοιάζουσι μὲ ὑπουργούς. Καὶ δὲν εἶνε διόλου ὑπερήφανη ἡ κόμησσα. Ὅποτε 'πάγω νὰ τὴν 'δῶ, μοῦ δίνει νὰ φάγω κάτι παράξενα πράγματα. Ἐχει αὐγὰ ἀπὸ ψάρι, ποῦ τὰ τρῶνε ἀπάνω 'στὸ ψωμί μαζὺ μὲ τὸ βούτυρο.

Ὁ τρόπος οὗτος τοῦ ὑποδεικνύειν τὸ γαβιάρ, τὸ ἐθνικὸν φαγητὸν τῶν Ρώσων, ἐπροξένησε μειδιάμα εἰς τὸν Μάξιμον ἐξακολουθήσαντα ἐν τούτοις τὰς ἀνακρίσεις του.

— Καὶ τί σοῦ λέγει, ἄμα 'πᾶς νὰ τὴν 'δῆς;

— Γιὰ κάθε τι. Μ' ἐρωτᾷ ἂν ἡ μάμμη μου εἶνε εὐχαριστημένη καὶ ἂν περνῶ καλὰ εἰς τοῦ κυρίου Δορζέρ. Μ' ἐρωτᾷ γιὰ τὴν δεσποινίδα Ἀλίκη, γιὰ τὸν κύριον δὲ Καρνοέλ. . . γιὰ ὅσους ἄλλους μ' ἀγαποῦνε.

Καὶ νὰ 'δῆτε τὴν τελευταία φορὰ ποῦ τὴν εἶδα, ἦτανε. . . ἂ! μά. . . πάλι τὰ λησμόνησα. Ἐθυμοῦμαι μόνον πῶς ἦτανε ἀρρωστη, ἀπάνω σ' ἓνα ὠραῖο βασιλικὸ κρεβάτι. "Α! γαί' μ' ἐρώτησε διὰ τὸν κύριον δὲ Καρνοέλ.

— Καὶ σὺ τί τῆς εἶπες;

— Ναί, μὰ δὲν 'θυμοῦμαι θαρρῶ πῶς δὲν τῆς εἶπα τίποτε γιὰτὶ εἶχα τρεῖς ἢ τέσσαρες 'μέραις νὰ 'δῶ τὸν κύριον δὲ Καρνοέλ.

— Θα ευχαριστηθῆς πολὺ ἂν τὸν ἔξαναδῆς ;

— Ναί, πολὺ.

— Πᾶμε λοιπὸν εἰς τοῦ θεοῦ μου. Ὁ Βινιορὺ ἔμπορεῖ νὰ μᾶς πῆ ποῦ εἶνε.

— Κύριε Μάξιμε, πᾶμε ὅπου θέλετε. Σὰς εἰδοποιῶ ὅμως πῶς ἂν πατήσω τὸ πόδι μου ἴσὺ γρᾶφειο, δὲν θὰ μὲ ἔξαναφήσουν νὰ φύγω. Καὶ προτιμῶ καλλίτερον νὰ περπατήσω.

— Μὴ φοβᾶσαι καὶ δὲν θὰ σὲ κρατήσουν μὲ τὸ ζόρι. Ἐχεις ἄδειαν ὡς ποῦ νὰ ἔμπορέσης νὰ μεταχειρίζεσαι τὸ χέρι σου.

— Τὸ χέρι ! τὸ εἶχα ἔξελαι. Καὶ ὅμως ἡ ἀλήθεια εἶνε πῶς εἶμαι ἀκόμη κουλοχέρης, ἀλλὰ καὶ πάλι ἔμπορῶ νὰ κάνω τὴν δουλειά μου.

— Ἐννοιά σου καὶ ὁ Βινιορὺ δὲν θὰ σὲ κρατήσῃ, μάλιστα ἂν θέλῃς νὰ ἔξέρῃς θὰ σὲ περιποιηθῆ, γιὰτὶ ὅλοι σὲ ἀγαποῦνε.

— Ναί, μὰ ὄχι ὁ μπάραμπα Ντουλεβάν, οὔτε ὁ Μαλιχόρν, οὔτε ὁ Ἰωσήφ.

— Τί τοὺς ἔκανες ;

— Τίποτε, κύριε Μάξιμε. Καὶ ὅμως δὲν ἔμπορῶν νὰ μὲ ὑποφέρουν πρὸ πάντων ἐκείνος ὁ Ἰωσήφ.

— Τί σὲ μέλλει ἐσένα, παιδί μου. Ἐσὺ ἔχεις μὲ τὸ μέρος σου τὸν θεὸ μου καὶ τὴν ἐξαδέλφη μου Ἀλίκη.

— Τί καλὴ ποῦ εἶνε. Πῶς θὰ ευχαριστηθῶ ἂν τὴν ἰδῶ νὰ εὐτυχίσῃ. Εἶνε ἀλήθεια, κύριε Μάξιμε, πῶς θὰ ἄνδρευθῆ τὸν κύριον δὲ Κερνοέλ ;

— Δὲν πιστεύω.

— Τόσῳ τὸ χειρότερο, γιὰτὶ τὴν ἀγαποῦσε.

— Σοῦ τὸ εἶπε ;

— Ὅχι, μὰ ἐκεῖνο φαίνεται.

— Ναί μὰ τώρα πειὰ ὄχι, γιὰτὶ ἔφυγε ἀπὸ τὸ γραφεῖο.

— Δὲν θὰ γυρίσῃ ;

— Ποιὸς ἔξέρει. Τὸν ζητῶ νὰ τὸν εὔρω.

Κατὰ τὴν ἀπάντησιν ταύτην ἡ συνδιάλεξις ἔπαυσε πάραυτα πρὸς μεγάλην ἐκπληξιν τοῦ Μάξιμου.

Ὁ Γῶγος, μὴ παύων τὴν φλυαρίαν του, ἀφ' ἧς ἐξῆλθε τοῦ θυρωρείου τῆς μάμμης του, εἰσήγγισεν ἤδη καὶ περιέπεσεν εἰς βαθείας σκέψεις.

Ὁ Μάξιμος τὸν ἔβλεπε διὰ τοῦ κανθοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ του, ἐκ τῆς σοβαρᾶς δ' ἐκφράσεως τῆς φυσιογνωμίας τοῦ παιδὸς ἐνόησεν ὅτι προσεπάθει παντὶ σθένει νὰ περισυλλέξῃ τὰς ιδέας του. Πράγματι δὲ τὸ ὄνομα τοῦ Κερνοέλ ἀπεκάλυπτεν εἰς αὐτὸν συγκεχυμένας ἀναμνήσεις, τὰς ὁποίας προσεπάθει νὰ συνδέσῃ πρὸς ἀλλήλας.

Μικρὰ λάμψις ἐσκέδασε τὰ σκότη τοῦ πνεύματος, ἀλλὰ πολὺ ἀβεβαία, καὶ ἡ ἀλήθεια δὲν ἐφαίνετο ἔτι.

Καὶ ὅμως αἱ διαυγεῖς αὐταὶ στιγμαὶ ἐνέφανον πρόοδον, ἦτο δὲ πιθανὸν ὅτι περὶστασίς τις, μίαν λέξιν μόνον θὰ ἤρκει διὰ νὰ φωτισθῆ ὁ νοῦς του.

Ἡ σιωπὴ παρετείνετο καὶ κατηλθον δι' ὅλου τοῦ μήκους τοῦ μπουλᾶρ Μαλέμπ, χωρὶς ὁ Γῶγος ν' ἀρθρώσῃ λέξιν.

— Μπά, ἕνας ποῦ μοῦ μοῦ μοιᾶζει ! ἀνέκραξε παρατηρήσας ὑπηρετήν τινα ἐνδεδυμένον ἀκριβῶς ὡς αὐτός. Μοῦ πῆρε τὴν στολὴν μου, τὰ κομμάτια μου καὶ τὸ κασκέτον μου. Καὶ πάλι ὅμως γιὰ ἴδιόν τὸν πῶς φαίνεται κουτός.

Ὁ Μάξιμος δὲν ἔκρινε καλὸν νὰ πληροροφορήσῃ τὸ παιδίον ὅτι ὁ ὑπηρετὴς ἐκείνος ἦτο ὁ ἀντικαταστάτης του, καὶ ἀπέφυγε νὰ δώσῃ ἐξηγήσεις εἰς τὸν θυρωρὸν προσατενίζοντα μετ' ἐκθάμβου ὄμματος τὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστάντα Γῶγον.

Ὁ Μάξιμος κρατῶν ἀπὸ τῆς χειρὸς τὸν προστατευόμενόν του διήλθε χωρὶς νὰ δώσῃ προσοχὴν εἰς τὰς ὑποκλίσεις τοῦ μπάραμπα Ντουλεβάν καὶ διηυθύνθη κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ γραφεῖον.

Ὁ Γῶγος ἐβάδιζε κεκυφῶς ὡς μαθητῆς ὀδηγούμενος εἰς τὸν διδάσκαλόν του τοῦ ὁποίου φοβεῖται τὸ βούνευρον.

Εἰς τὴν αἴθουσαν ὑπῆρχε κόσμος πολλὸς ἀναμένων παρὰ τὰ θυρίδια, καὶ μικρὸς τις παῖς ὑπηρετῆς, περιμένων νὰ ἐλθῆ ἡ σειρὰ του, ἐχαίρετισεν οἰκείως διὰ κινήσεως τῆς κεφαλῆς τὸν Γῶγον.

— Βλέπεις πῶς ἔχεις ἀκόμη φίλους, εἶπε σιγαλῆ τῆ φωνῆ ὁ Μάξιμος. Καὶ ἀνοίξας τὴν θύραν εἰσῆλθε μετὰ τοῦ Γῶγου.

Ὁ Βινιορὺ ἦτο ἀπασχολημένος νὰ κατατάσσῃ χρηματικὰς ἀξίας ἐν τῷ χρηματοκιβωτίῳ, ὅτε ἰδὼν τὸν Μάξιμον ἀνέκραξε :

— Τί ! πάλι σύ ;

— Τὸ πάλι δὲν εἶνε πολὺ εὐγενές, ἀλλὰ σοῦ τὸ συγχωρῶ, διότι ἔχεις βλέπω δουλειά. Δὲν θὰ σὲ ἀπασχολήσω ὅμως πολὺ. Ἦλθα νὰ σοῦ παρουσιάσω ἕνα παιδί γνωστόν σου. Μὰ ποῦ πῆγε καὶ χώθηκε ; προσέθηκεν ὁ Μάξιμος, περιφερόμενος περὶ ἑαυτόν.

Ὁ Γῶγος ἀμφιβάλλον περὶ τῆς ὑποδοχῆς τοῦ ταμίου καὶ θέλων ἴσως ν' ἀπαφύγῃ τὴν γειτονίαν του, ὑπαισέδῳ ὀπισθεν τοῦ Μάξιμου καὶ ἐκρύβη ὑπὸ τὴν θύραν τοῦ χρηματοκιβωτίου.

Ὁ Βινιορὺ δὲν ἐδύνατο νὰ ἴδῃ τὸν Γῶγον οὕτω κρυβέντα καὶ ἠναγκάσθη ὁ Μάξιμος νὰ τὸν παρουσιάσῃ κρατῶν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ περιλαϊμίου.

— Νά τον ! ἐπὶ τέλους, ἀνέκραξεν ὁ ταμίας ἐκπληκτος, διότι ὁ Μάξιμος ἔφερε πρὸς αὐτὸν τὸ παιδίον, τὸ ὅποιον κατηγορεῖ τὴν πρῶταν ἀκόμη ὡς δράστην ἢ συνένοχον τῆς κλοπῆς. Ἐγίατρεύθης λοιπὸν ; Μὰ ὄχι, ἀφοῦ φαίνεται μόνον τὸ ἕνα σου χέρι. Πῶς πάγει τὸ ἄλλο ;

— Τὸ ἄλλο κρέμεται ἀπὸ τὸ λαιμὸ μου. Πετῶ μονάχα μὲ τὸ ἕνα πτερόν, εἶπεν ὁ Γῶγος. Ἀλλὰ τὸ ἴδιο μοῦ κάνει, κύριε Βινιορὺ, καὶ ἂν ἔχετε καμμιά δουλειά. . .

— Δὲν ἔμαθες λοιπὸν πῶς ὁ διευθυντῆς ἐπῆρε ἄλλον ;

— Ἐκείνη τὴν κουκουβάγια ποῦ εἶδα ἴσθην πόρτα, ἀνέκραξεν ὁ ἔγγονος τῆς χήρας Πιριάκ. Δὲν τὸ πίστευσα ! Καὶ νὰ σὰς πῶ τὴν ἀλήθειαν, ὁ κύριος Δορζέρ δὲν ἐκέρδησε σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσιν.

— Ἐχει δίκη, εἶπεν ὁ Μάξιμος. Δὲν ἔξέρω ποῦ πῆγε καὶ τὸν ἔστρωπώσεν ὁ θεὸς μου ἐκεῖνον τὸν βλάκα.

— Εἶνε χωρικός καὶ δὲν ἐξύπνησεν ἀκόμη, ἀλλὰ δὲν τρέχει ἐδῶ καὶ ἐκεῖ καὶ δὲν εἶνε ὀκνηρὸς ἴσθν καὶ αὐτὸν τὸν κατεργάρε, εἶπεν ὁ ταμίας.

— Ἐγὼ τρέχω, ἐγὼ ὀκνηρὸς ! ἂ κύριε Βινιορὺ, αὐτὰ τᾶκανα ἄλλοτε, τώρα εἶμαι φρόνιμος ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποῦ ἔπαθα ἐκείνην τὴν συμφορὰ.

— Τόσῳ τὸ καλλίτερον, εἶχες ἀνάγκην ἀπὸ μάθημα. Ἐδάρθηκες λοιπὸν μὲ τίποτα μάγκαϊς ἴσθν καὶ σέ ;

— Ὅχι . . . δηλαδή, δὲν ἔξέρω.

— Δὲν θυμάται τίποτε, εἶπεν ὁ Μάξιμος. Πρὸ ὀλίγου, ὅταν ἐπῆγα νὰ τὸν πάρω ἀπὸ τῆς μάμμης του, ἐνόμιζεν ὅτι χθὲς ἦτο ἐδῶ εἰς τὸ γραφεῖον.

— Χμ ! ἐψιθύρισεν ὁ Βινιορὺ δεικνύων ὅτι δὲν κατεπίσθη ἔτι.

Καὶ ἔστρεψε τὰ βλέμματά του ἐπὶ τοῦ Γῶγου.

Τὸ παιδίον ἐφαίνετο ὅτι ἐλησμόνησεν ἤδη ὅτι τὸν ἠρώτων. Ἐστράφη πρὸς τὴν θυρίδα τοῦ χρηματοκιβωτίου καὶ τὴν ἐξήταξε προσεκτικῶς ἐκ τοῦ πλησίον.

— Μπά ! ἀνέκραξεν αἴφνης, ἀλλάξατε τὸ ὄνομα ;

— Ποιὸ ὄνομα ;

— Τὸ ὄνομα ποῦ ἀνοίγει τὸ χρηματοκιβώτιον ἄλλοτε ἦτανε τὸ ὄνομα τῆς δεσποινίδος Ἀλίκης . . . καὶ τώρα . . .

— Πῶς τὸ ἔξέρεις ; ἠρώτησεν ἐκπληκτος ὁ Βινιορὺ.

— Τὸ ἔξέρω, διότι τὸ εἶδα.

— Πότε ;

— Ἀ ! αὐτὸ δὲν τὸ θυμοῦμαι. Καὶ πρὶν ἀπὸ κείνο τὸ ὄνομα εἶχον ἕν ἄλλο.

Ὁ ἀνεψιὸς τοῦ τραπεζίτου καὶ ὁ ταμίας ἀντήλλαξαν βλέμμα συνεννοήσεως.

— Καὶ ὁ μηχανισμὸς του, ἐπανελάβεν ὁ Γῶγος, ἐνεογεῖ ἀκόμη ;

— Ὁ μηχανισμὸς ! ἐπανελάβεν ὁ Βινιορὺ.

— Ναί, ἐκεῖνα τὰ χέρια ποῦ πιάνουν τοὺς κλέπτας. Ἀ ! νάτα, εἶπεν ἡρέμα ὁ ἔγγονος τῆς χήρας Πιριάκ, ἐγγίζων διὰ τοῦ δακτύλου τὴν σιδηρὰν ράβδον ἐξερχομένην διὰ τῆς πλευρᾶς τοῦ χρηματοκιβωτίου.

Ὁ Μάξιμος, συγκεκινημένος ὡς καὶ ὁ φίλος του, ἔλαβε τὸ παιδίον διὰ τῆς χειρὸς καὶ τὸ ὠδήγησεν εἰς τὸ γραφεῖον, ὅπου ὁ νέος συνεταῖρος τοῦ κυρίου Δορζέρ ἀπεσύρετο ἄμα ἤθελε ν' ἀπομονωθῆ.

Ὁ Βινιορὺ ἐνόησε καὶ τοὺς ἠκολούθησεν.

Εἰσῆλθον μετὰ τοῦ Γῶγου καὶ ἐκλείσθησαν.

— Ἀ ! ὠραία τὴν ἐδιορθώσατε αὐτὴν τὴν ποντικώτρυπα, εἶπεν ὁ Γῶγος χωρὶς νὰ συγκινηθῆ. Ἦταν γεμάτη ἀπὸ χαρτιὰ καὶ δὲν ἐχωροῦσε κανεὶς οὔτε νὰ σταθῆ.

— Σὺ ὅμως ἐχωροῦσες, εἶπεν ὁ Μάξιμος.

— Διάβολε, ἐγὼ δὲν εἶμαι παχὺς καὶ δὲν πιάνω πολὺ θέσι.

— "Ωστε ἐμβήκες λοιπὸν καμμιά φορά;
— Θαρρῶ ναί... ἀλλὰ δὲν εἶμαι καὶ πολὺ βέβαιος... γιατί... ἔξερτε δὲν 'θυμοῦμαι πειά.

— Προσπάθησε νὰ 'θυμηθῆς.

— Προσπαθῶ καὶ δὲν ἔμπορῶ.

Ὁ Μάξιμος ἐκάλεσε διὰ σημείου τὸν Βινιού, καὶ ἐπορεύθησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ βάθος τοῦ δωματίου, ἀφήσαντες τὸν Γῶγον καθήμενον ἐπὶ καθίσματος πλησίον τῆς θύρας.

— Τί λέγεις γι' αὐτὰ, ἠρώτησε χαμηλοφώνως ὁ ἀνεψιὸς τοῦ κυρίου Δορζέρ. Βλέπεις τόρα πῶς εἶχα δίκαιον ἅμα σοῦ ἔλεγα πῶς αὐτὸς ὁ μικρὸς εἶνε ἀνακατεμένος εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς κλοπῆς; Φῶς φανερόν πῶς εἶχε κρυβεῖ ἐδῶ γιὰ νὰ δῆ τὸ μυστικὸν τοῦ μηχανισμοῦ. Μὰς ὠμολόγησε δὲ πῶς ἤξευρε καὶ τὴν λέξιν. Ἀρχίζω νὰ σκέπτομαι πῶς πολὺ ἀνόητα ἐφευρήκαμε ἴσθην ἀρχήν.

— Καὶ γὰρ αὐτὸ σκέπτομαι, εἶπεν ὁ Βινιού. Αὐτὸ τὸ παληόπαιδον θὰ ἔδωκε τοῦλάχιστον πληροφορίας εἰς τοὺς κλέπτας. Δὲν εἶνε ὅμως ἀρκετὸς λόγος ὅτι ὁ κύριος δε Καρνοὲλ δὲν εἶνε ἔνοχος, προσέθηκε δειλῶς.

— Ὑποθέτεις λοιπὸν ὅτι συνεννοήθη με τὸν Γῶγον διὰ τὰ... Καὶ πράγματι δὲν εἶνε ἀπίθανον. Ὁ Γῶγος τὸν ἀγαποῦσε πολὺ. Ἀπὸ μιᾶς ὥρας τόρα ὅλο περὶ αὐτοῦ μοῦ μιλοῦσε.

— Καὶ... ἔξυρει ποῦ εἶνε;

— Τὸ ἤξευρε, πολὺ πιθανόν... ἀλλὰ τὸ ἐλθισμόν, καθὼς καὶ ὅλα τ' ἄλλα.

— Πιστεύεις λοιπὸν πῶς ἡ ἀπώλεια τῆς μνήμης δὲν εἶνε προσποιητή;

— Ἄν ἦταν προσποιητή, δὲν θὰ ἔλεγε τόσα ἄφρονα λόγια, δὲν θὰ ἔλεγε πῶς ἐδιάβασε τὸ ὄνομα τῆς Ἀλίκης εἰς τὴν θύραν τοῦ χρηματοκιβωτίου, οὔτε γιὰ τὸν μηχανισμόν τῶν μαγγάνων, καὶ οὔτε ἤθελεν ἐκπλαγεῖ διὰ τὴν μεταμόρφωσιν τῆς ἀποθήκης εἰς γραφεῖον. Δὲν ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ προδοθῆ ἔτσι.

Ἄλλως τε, ἂν θέλης νὰ πεισθῆς ὅτι λέγω ἀληθῆ παρατήρησέ τον. Φτειάνει ἕνα πετειναράκι μ' ἕνα παλαιὸ φακέλλο ποῦ βροῖκε κεῖ πέρα, καὶ ἡ ἐνασχόλησις αὐτῆ τὸν ἔχει ἀποροφήσει. Εἶμαι βέβαιος πῶς δὲν 'θυμᾶται τίποτε ἀπ' ὅσα μὰς εἶπε.

— Ὅπως καὶ ἂν εἶνε θὰ κάνωμε καλὰ νὰ τὸν ἐρωτήσωμεν ἀκριβῶς.

— Ἄν τὸν ἐρωτήσωμεν, δὲν θὰ ἐπιτύχωμεν τίποτε. Τὸν μελετῶ ἀφ' ὅτου περιπατοῦμαι μαζὺ καὶ παρετήρησα ὅτι ὅσῳ τὸν ἐρωτᾷ τις, τοσοῦτ' ὀλιγότερον ἀποκρίνεται. Ἡ διαύγεια τοῦ πνεύματός του ἐπανέρχεται αἴφνης ἐπὶ τῆ εὐκαιρίᾳ συμβεβηκότος τινός, καὶ παύει ἅμα τὸν στενοχωρῆσαι τις δι' ἐρωτήσεων.

Συνεπέρανα λοιπὸν ὅτι πρέπει νὰ περιορισθῶμεν ἀναφέροντες εἰς αὐτὸν ὀνόματα καὶ πράγματα ἔχοντα σχέσιν πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τῆς κλοπῆς. Ἡ μνήμη θὰ τοῦ ἐπανέβη πιθανόν μίαν στιγμὴν καὶ τότε δὲν θὰ λησμονήσωμεν ἡμεῖς τί θὰ πῆ.

— Ὅπως δὴποτε δὲν διακινδυνεύομεν

τίποτε ἂν τὸν ἐρωτήσωμεν. Εἶμαι τῆς γνώμης ὅμως ὅτι δὲν πρέπει νὰ ποῦμε τίποτε εἰς τὸν κύριον Δορζέρ.

— Πράγματι, εἶνε ἀνωφελές νὰ τὸν ἀναμιζώμεν εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν. Μποροῦμε νὰ τοῦ διηγηθῶμεν τὸ πρᾶγμα ὅταν ἐπιτύχωμεν.

— Ἄλλως τε ὑπεσχέθην εἰς τὴν μάμμην τοῦ Γῶγου ὅτι δὲν θὰ πάθῃ τίποτε ὁ ἐγγονός της, καὶ ἂν ὁ θεὸς μου ἐμάνθανε τί συμβαίνει ἤθελε δυσχερευθῆ μ' αὐτὸ τὸ παιδί. Ἄς ἐνεργήσωμεν μόνον μὰς εἶνε προτιμότερον. Ἄλλὰ πῶς πρέπει ν' ἀρχίσωμεν;

— Ἄν ἀνοίγαμεν ὀμιλίαν γιὰ τὸ κομμένο χέρι, ὥστε νὰ μὰς ἀκούη;

— Ὅχι, ἀπεκρίθη ὁ Μάξιμος μετὰ μικρὰν σκέψιν. Τὸ κομμένο χέρι, θὰ ἦνε τὸ τελευταῖόν μὰς ἐπιχείρημα. Μὲ ἀφίνεις ἐμὲ νὰ διευθύνω τὴν συνδιάλεξιν;

— Εὐχαρίστως. Σὺ τὰ καταφέρεις καλλίτερα ἀπὸ ἐμέ.

Ἔπεται συνέχεια.

Αἰσάπου

ΠΩΣ ΤΟ ΕΠΗΡΑ!

Πρωτότυπον διήγημα

Θὰ ἀνεγνώσατε βεβαίως ἐν ταῖς ἐφημερίσι, πρὸ τινῶν ἡμερῶν:

"Ὁ κ. Α. Α... δὸς τὰς νενομισμένας ἐξετάσεις, ἐγένετο διδάκτωρ τῆς Νομικῆς, μετὸν ἐπίσημον βαθμόν "Ἄριστα".

Τοῦτο δὲν εἶνε περιέργον. Τὸ περιέργον ὅμως εἶνε ὁ τρόπος, δι' οὗ κατώρθωσα νὰ λάβω τὸν βαθμὸν αὐτὸν καὶ τὸ εἶδος τῆς μελέτης, τὸ ὅποιον πρῶτος ἐγὼ ἴσως ἐφεύρον, καὶ διὰ τὴν ἐφεύρεσιν ταύτην δὲν σὰς ζήτησά προνόμιον.

Οὗτος ὁ πρόλογός μου. Ἦδη ἀκούσατε.

Ποῦ ἐγεννήθην καὶ ποῦ ἐτελείωσα τὰ γυμνασιακὰ μου μαθήματα, περιττὸν νὰ σὰς εἶπω, ὡς ἐπίσης περιττὸν εἶνε νὰ σὰς ἀπαριθμήσω τὰ προτερήματά ἢ ἐλαττώματα τοῦ ἑαυτοῦ μου. Παρουσιάζομαι πρὸ ὑμῶν Ἀκαδημαϊκὸς πολίτης καὶ ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας, καθ' ἣν ἐπάτησα τὸν πόδα ἐπὶ τῶν Προπυλαίων, ἀρχεται ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ προγράμματός μου, ὅπερ συνέταξα εὐθὺς ὡς ἀπελύθην τοῦ Γυμνασίου, ἐν ἡλικίᾳ δεκαῆξ ἑτῶν.

Ἐνεγράφην εἰς τὴν Νομικὴν Σχολήν, ἐναντίον ὄλων τῶν πρακτικῶν προλήψεων τοῦ μακαρίτου πατρός μου. Ἠσθάνομην ἔρωτα πρὸς τὴν ἐπιστήμην ταύτην, ἣν χαρακτηρίζει μεγάλη ἐλευθερία ἐνεργείας.

Δὲν ἐδίστασα λοιπὸν διόλου ν' ἀφοσιωθῶ ὅλως εἰς τὴν ἐπιστήμην αὐτήν, καὶ τοι ἤμην βέβαιος, ὅτι ὁ πατήρ μου οὐδέποτε θὰ μοὶ ἐσυγχώρει τὴν παρακοὴν ταύτην τῶν τελευταίων του διαταγῶν.

Ἐπρομηθεύθην ὅσα βιβλία μοὶ ἦσαν ἀναγκαῖα διὰ τὸ πρῶτον ἔτος. Συνεβουλεύθην τὴν κεφαλὴν μου τίνων καθηγητῶν τὰ μαθήματα ν' ἀκροῶμαι, καὶ ἤρχισα ἀμέσως τὴν μελέτην μου.

Θὰ μὲ φαντάζεσθε ἴσως ὡς σχολαστικὸν τινὰ, κρατοῦντα ἐν ταῖς χερσὶ τὰς

Εἰσηγήσεις τοῦ Δημαρχῆ, ἢ τὸ Κληρονομικὸν τοῦ Παπαρρηγοπούλου, καὶ τρέχοντα, ἅμα τῆ δύσει τοῦ ἡλίου, νὰ κλεισθῆ ἐν τῷ δωματίῳ του.

Μὲ συγχωρεῖτε, ἀπατάσθε.

Ὅταν δὲν εἶχον μάθημα ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, εἶνε ἀληθές, ὅτι δὲν ἔτρεχον εἰς τὰ καφενεῖα καὶ δὲν ἐχάζεον εἰς τοὺς δρόμους, ἀλλὰ δὲν ἐκλειόμην καὶ εἰς τὸ δωμάτιόν μου. Σὰς φέρω μάρτυρας τοὺς ὀλιγίστους μου φίλους, οἵτινες μ' ἔβλεπον, οὐχὶ σπανίως, εἰς τοὺς Στύλους καὶ ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ Συντάγματος, μόνον ὅταν ἔπαιζεν ἡ μουσική. Ἐτι δὲ πλέον καὶ ποιοῦντα συχνότατα ἐκδρομὰς εἰς Πεντέλην, Ἀμαρούσιον καὶ λοιπὰ γειτονικὰ χωρία, πρᾶγμα τὸ ὅποιον σεῖς οἱ πρωτευουσιᾶνοι οὐδέποτε πράττετε, ἐκ φόβου μὴ ἀπωλέσητε τὴν ὠραιότητα τοῦ προσώπου σας ἐν τῷ ἐλευθέρῳ ἀέρι, καὶ διότι ἐν τῇ ἔξοχῇ δὲν εὐρίσκετέ τινα, εἰς ἣν νὰ ἐπιδείξητε τὰ προτερήματα τοῦ πνεύματός σας.

Ζηλεύω ἡ μάλλον ἐζήλευον, τῇ ἀληθείᾳ, τὴν καθεστηκυῖαν ζωὴν σας, ἀλλὰ, τί τὰ θέλετε, ἤμην συνειθισμένος νὰ ἀναπνέω καθαρὸν ἀέρα καὶ τοιοῦτον, σὰς βεβαίῳ, δὲν εὐρίσκον ἐντὸς τῆς πόλεως Ἀθηνῶν.

Βλέπετε λοιπὸν ὅτι πᾶν ἄλλο ἔπραττον ἢ ἐμελέτων τὴν ἡμέραν καὶ ὅτι ἤκιστα ἤμην σχολαστικῶς παραδεδομένος εἰς τὴν μελέτην. Ἀλλὰ τότε, θὰ ζητήσετε νὰ μάθητε πῶς ἐπῆρα τὸ "Ἄριστα." Ἀκούσατε.

Ἄμα ἡ νύξ ἔρριπτε τὰ σκότῃ της ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τὰ ἄστρα δειλὰ-δειλὰ ἀνεφαίνοντο ἐν τῷ οὐρανῷ, ἐλάμβανον ἐκ τοῦ δωματίου μου τὸ βιβλίον μου καὶ μετέβαινον εἰς τό... καφενεῖον!

— Πῶς! θὰ ἀνακράξετε, εἰς τὸ καφενεῖον;

— Μάλιστα, εἰς τὸ καφενεῖον καὶ ἔχετε ὀλίγην ὑπομονήν. Δὲν ἐπήγαινα ἐκεῖ νὰ παίζω ζατρίκιον ἢ μπιλιάρδον, ἀλλ' ἀπλοῦστατα ἵνα μελετήσω! Μὴ ταράττεσθε. Δὲν λέγω ἀδύνατα. Διέταττον λοιπὸν καφεὶν καὶ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης μέχρι τῆς ὥρας, καθ' ἣν ὁ καταστηματοῦχος θὰ ἐλάμβανε τὰς κλειδας, ἵνα κλείσῃ τὸ κατάστημά του, ἐγὼ... ἐμελέτων!

— Γελᾶτε;.. Εἶνε ἀδύνατον, λέγετε;

— Καὶ ἐγὼ γελῶ μετὰ τὴν ἀπιστίαν σας καὶ σὰς λέγω ὅτι εἶνε δυνατόν, καὶ ἔχω εὐσυνειδητότατον μάρτυρα τὸ "Ἄριστα" τοῦ πτυχίου μου. Ἐκτὸς αὐτοῦ δύνανται νὰ μαρτυρήσωσιν ὅλοι οἱ παντοπῶλαι τῶν Ἀθηνῶν, ὅτι οὐδέποτε ἠγόρασα ἐκ τοῦ καταστημάτός των πετρέλαιον ἢ ἄλλην φωτοδόχον οὐσίαν. Ἐὰν εἰσέτι δὲν ἐπίσθητε, δύναμαι νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν μαρτυρίαν τῆς σεβαστῆς μου ὑπηρετρίδας, τῆς κυρᾶ Γεωργαίννας, ἣτις, ὡσάκις ἤρχετο νὰ καθάρισῃ τὸ πενιχρόν μου δωμάτιον καὶ νὰ διορθώσῃ τὴν κλίνην μου, ἐσταυροκοπεῖτο μὴ βλέπουσα οὔτε μίαν κανδύλιαν «γιὰ κάθε ἀνάγκην», οὔτε ἐν πυρεῖον διὰ σιγάρων.

Ἐὰν αἱ μαρτυρικὴ τῆς ἀξιοσεβάστου

ταύτης υπηρετοίς μου, ἥς τὸ σῶμα ἐκέρ-
τωσαν πολλαὶ δεκάδες ἐνιαυτῶν, δὲν σὰς
φαιώνονται ἐπαρκεῖς, σὰς παρουσιάζω τρυ-
φερώτερον μάρτυρα, τὴν ἀγαπητὴν μου
ἐρωμένην Μαρίαν, ἥτις θὰ σὰς εἶπῃ ἐρυ-
θρίωσα ἐξ αἰδοῦς, ὅτι δὲν ἠθέλησα οὐδέ-
ποτε νὰ τῆς δώσω rendez-vous ἐν τῷ δω-
ματίῳ μου, διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι δὲν
εἶχον οὔτε πεντάλεπτον κηρίον, ὅπως ἴδῃ
τοῦλάχιστον τὸ κορίτσι, τὴν περιουσίαν
τοῦ μέλλοντος συζύγου της!.. "Ὅλα ταῦτα
πιστεύω νὰ σὰς πείσωσιν ὅτι ἤμην ἀνευ
φωτὸς ἐν τῷ δωματίῳ μου καὶ ἐπομένως
ὅτι δὲν ἐμελέτων ἐν αὐτῷ.

Ποῦ τόρα ἐμελέτων, σὰς εἶπον ἀνω-
τέρω καὶ ἐπιβεβαίωσι τοὺς λόγους μου ὁ δι-
ευθυντὴς τοῦ ἐν Νεαπόλει καφενεῖου τῶν
Σ. . .

Οὗτος θὰ σὰς εἶπῃ ὅτι οὔτε μίαν ἐσπέ-
ραν ἔλειψα ἐκ τοῦ καταστήματός του καὶ
ὅτι οὔτε μίαν ἐσπέραν ἔλειψεν ἐκ τῆς χει-
ρός μου τὸ βιβλίον.

Ἐπείσθητε ;
Ἐξακολουθεῖ.

Οἱ πελάται τοῦ καφενεῖου μὲ ἔβλεπον
τακτικώτατα καθήμενον ἐν τῇ αὐτῇ πάν-
τοτε γωνίᾳ τοῦ καταστήματος. Κατ' ἀρ-
χὰς μ' ὑπέθετον ὡς ρομαντικὸν τινα, με-
γάλην εὐρίσκοντα τέρψιν εἰς ἀνάγνωσιν μυ-
θιστορημάτων ἢ ὡς ἰδιοτροπὸν τινα, εὐχα-
ριστούμενον ἐν τῇ τύρῃ τοῦ καφενεῖου,
ἀλλὰ πᾶν ἄλλο πράττοντα ἢ μελετώντα
ἐπιστήμην. Τοὺς ἀφῆρα νὰ σχηματίζω-
σιν οἶαν ἤθελον περὶ ἐμοῦ ἰδέαν καὶ ἐξη-
κολούθουν τὴν ἐργασίαν μου. Ἐν τούτοις
ἔμαθον, δὲν ἠξερῶ πόθεν, τὴν ἀλήθειαν
καὶ, ὀφείλω νὰ τ' ὁμολογήσω, πάντες ἐ-
σεβάσθησαν τὴν ἡσυχίαν μου· οὐδεὶς πε-
ρίεργος ἦλθε νὰ διακόψῃ τὴν μελέτην μου.

Εἰς ἀστεῖος μόνον ἐσπέραν τινὰ κατέ-
λαβε τὴν προσφιλῆ ἐν τῇ γωνίᾳ θέσιν μου,
θέλων νὰ ἴδῃ τί θὰ ἐπραττον. Ἐγὼ ἀφε-
λέστατα ἐκάθισα πλησίον του, ἢ μᾶλλον
πλησίον τῆς προσφιλοῦς μοι γωνίας, καὶ
ἐπεδόθην εἰς τὴν μελέτην μου. Ὁ φίλος
εἰς τὴν θέαν τοῦ βιβλίου τῶκοψε λάσπη,
κύριος οἶδε τί ὑποθέτων! . . .

Μίαν ἄλλην ἐσπέραν, ἦτο ἡ ὥρα 1 μετὰ
τὸ μεσονύκτιον, ὁ ὑπηρετὴς ἐλησημόνησε νὰ
μ' ἐγείρῃ τοῦ ληθάργου, εἰς ὃν ἤμην πα-
ραδεδωμένος καὶ ἔφυγε κλείσας με ἐντὸς
τοῦ καφενεῖου, λησημόνησας ἐνταυτῷ ἢ
βαρυνθεὶς ἴσως νὰ σβύσῃ καὶ τὸ φῶς τοῦ
καταστήματος.

Ταχέως ἐνόησα τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ἐσκέ-
φθη ὅτι ματαίως θὰ ἐπεκαλούμην τὴν
συνδρομὴν τῶν ἐν τῷ παρακειμένῳ ἀστυ-
νομικῷ τμήματι κλητῆρων, διότι ἀνευ
ἀμφιβολίας πάντες θὰ ἐκοιμῶντο νήδυ-
μον, καὶ κύριος οἶδε, ὡς τίνα λωποδύτην
θὰ μ' ἐξελάμβανον, ἢ, ὅπερ σπουδαιότε-
ρον, εἰς ποίας φοβερὰς κκώσεις ἀστυνο-
μικὰς θὰ ὑπεβαλόμην, ἐὰν τοὺς διέκοπτον
τὸν ὕπνον! Πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν ὄλων
αὐτῶν δὲν ἐβράδυνα ν' ἀποφασίσω περὶ
τοῦ πρακτέου.

Ἔθεσα τὸ βιβλίον μου ὡς προσκεφά-
λαιον καὶ ἀπεκοιμήθη.

Ἐκοιμήθη δὲ τόσῳ λαμπρᾷ, ὅσον οὐ-

δέποτε, ἴσως διότι ἀπηλλάγη τῶν ἐν τῷ
δωματίῳ συντρόφων τοῦ ὕπνου μου κο-
ρέων, ἢ ἴσως διότι μ' ἀπεκοιμίζεν ἡδέως
μελωδία κκλιφῶνον ἐκ ποντικῶν χορείας!

Οὐδὲν ἕτερον ἄξιον ἀναγραφῆς συνέβη
κατὰ τὸν τετραετῆ τοιοῦτου εἶδους φοιτη-
τικόν μου βίον. Ἦκουον, ἢ μᾶλλον δὲ ἤ-
κουον τὸν κτύπον τῶν παζιζόντων τὰβλι,
εἶχον συνειθίσει εἰς τοὺς γέλωτας καὶ τὰς
φωνὰς τῶν θαμιστῶν τοῦ καφενεῖου, οὐδὲ
μ' ἠνόηλει κἄν ἡ ρινόφθογος τοῦ ὑπηρε-
του φωνῆ παραγγέλλοντος καφὲν βραστόν
ἢ γλυκύν. Τὸ μόνον ὅπερ μ' ἠνόηλει ἦτο
τὸ φῶς, ἀλλὰ καὶ εἰς τούτου τὰς ἰδιοτρο-
πίας ἐσυνείθισα ταχέως καὶ ἤμην ἴσως ὁ
μόνος ἐν Ἀθήναις, ὁ μὴ παραπονούμενος
κατὰ τῆς ἐταιρείας τοῦ Ἀερίοφωτος.

Γνωρίζετε πάντες τί κακὸν γίνεται ἐν
Ἀθήναις τοῦ Ἁγίου Βασιλείου, πόσον ἡ
χαρτοπαιξία ἐπιτείνεται καὶ τί θόρυβος
καὶ ἀλλαλαγμὸς βασιλεύει ἐν τοῖς καφε-
νεῖοις. Ὅλως ἀντίθεσις ἐγὼ εἰς ταῦτα,
ξένος εἰς τὰ πολὺ ἄσχημα θέληγητρα τῆς
χαρτοπαιξίας, ἐξηκολούθουν τακτικῶς τὴν
μελέτην μου ἐν τῇ προσφιλεῖ μου γωνίᾳ,
ἢς εὐτυχῶς ἐφείσθησαν οἱ παζιζόντες.

Οὔτε αἱ βλασφημίαι τοῦ χάνοντος, οὔτε
αἱ ἐπευφημίαι τοῦ πλήθους ὑπὲρ τοῦ κερ-
δίοντος, οὔτε αἱ φωναὶ τοῦ μπανκιέρη
καλοῦντος θύματα, οὔτε τοῦ μετάλλου ὁ
ἡλεκτριζῶν ἐκεῖνος κτύπος, ἦρχον νὰ μ'
ἀφαιρέσωσι πρὸς στιγμὴν τῆς διανοητι-
κῆς ἐργασίας μου. Ἄπαξ ἐκεῖνος ὁ θόρυ-
βος ἦτο δι' ἐμὲ εἶδος μουσικῆς, ἥτις συν-
εβοήθει, οὕτως εἶπεῖν, τὴν τακτικὴν με-
λέτην μου, ἀπαράλλακτα ὡς συντελεῖ εἰς
τὸ ἔρρυθμον βᾶδισμα τῶν στρατιωτῶν, ὁ
ἦχος τῆς σάλπιγγος.

Ἦμην ἀτάραχος μόνος ἐντὸς τῆς τα-
ρασσομένης ἐκεῖνης ἀνθρωπομαχίας, ἥτις
κύπτουσα ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἔχουσα
καρφωμένους τοὺς ὀφθαλμούς της ἐφ' ἐνὸς
χαρτίου ἀνέμενον ἐναγώνιος τὴν τύχην
τοῦ μονοδράχμου ἢ διδράχμου, τοῦ ἐπὶ τῆς
δάμας ἢ τοῦ φάντε θεημένου. Ἐμοῦ φάν-
τες ἦτο τὸ βιβλίον καὶ δάμα ἢ γωνία!
Ἐκέρδιζον οἱ μὲν, ἔχανον οἱ δέ.

Ἐκέρδιζον ἐν τούτοις καὶ ἐγὼ, ἀλλ'
ἄλλο νόμισμα ἐκέρδιζον χρόνον. Ἐφ' ὅσον
παρετείνεται τὸ παιγνίδιον, ἐπὶ τοσοῦτον
ἐκέρδιζον καὶ ἐγὼ ἤμην δὲ κατευχαριστη-
μένος τὴν ἡμέραν τοῦ Ἁγίου Βασιλείου,
διότι ὁ καφεπώλης μοι ἐδώρησεν ἐν ἀγνοίᾳ
του ὡς μποναμᾶν, μίαν ὀλόκληρον ἐσπέ-
ραν διὰ μελέτην.

Βλέπω νὰ πλανᾶται ἔτι ἐπὶ τῶν χει-
λέων σας μειδίκα ἄπιστίας.

Λυποῦμαι, διότι δὲν θέλετε νὰ πιστεύ-
σητε πρᾶγμα φαινομενικῶς μὲν ἀδύνατον,
ἐν τῇ ἐφαρμογῇ του ὅμως ἀπλούστατον.

Δὲν ἐπιμένω. Ἄλλως τί μὲ μέλλει;
Ἐγὼ ἐφωτίσθη καὶ τὸν φωτισμόν μου
τούτον ὀφείλω εἰς τὰ φῶτα καὶ μόνον εἰς
τὰ φῶτα τοῦ... καφενεῖου.

Οὕτω διέρρευσαν τερπνὰ - τερπνὰ τὰ
τέσσαρα ἔτη, μετὰ τὸ τέλος τῶν ὁποίων,
ἐπόμενος τῷ προγράμματί μου, προσῆλθον
εἰς ἐξετάσεις. Ἐν «ἄριστα», ὑπῆρξεν ἡ
ἠθικὴ ἀνταμοιβὴ τῶν κόπων μου, καὶ

ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι ὁ φοιτητὴς θέλει μίαν ὁ-
κᾶν πετρελαίου καθ' ἑβδομάδα, ἐγὼ ἐκ
τοῦ μὴ φωτισμοῦ τοῦ δωματίου μου ἐκέρ-
δισα καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα, στρογ-
γυλὰς δραχμὰς 250, αἵτινες βαρύνουσι
ἔτι ἐν τῷ θυλακίῳ μου, καὶ αἵτινες θὰ
συντελέσωσιν εἰς λαμπροτέραν ἐδρασίαν
τῶν μετ' οὐ πολὺ τελομένων γάμων μου
μετὰ τῆς ἀνωτέρω μνημονευθείσης δεσπο-
νίδος Μαρίας, ἣν ὁ πατήρ της, χάρις τῷ
«ἄριστα» τοῦ διπλώματός μου, λέγω ἐγὼ
χάρις ὅμως ταῖς περὶ φωτισμοῦ οἰκονομι-
καῖς σκέψεσίμου, λέγει αὐτός, εὐηρεστήθη
νὰ μοὶ τὴν φορτώσῃ καὶ μετ' ὀλίγον θὰ
καλῆται αὕτη σύζυγός μου, ἀδιάφορον ἀν-
ἐν τῷ προγράμματί μου δὲν σημειῶται ἡ
περίστασις αὕτη.

Αὐτὰ εἶνε πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν προ-
βλέπονται. Ἐρχονται μόνα των. Λοιπὸν...
καὶ 'στὰ 'δικὰ σας! . . .

ΤΑΣΣΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ

εἰς τὰ *Ἐκλεκτὰ Μυθιστορήματα*, κατὰ πᾶσαν ἐ-
ποχὴν, ὑπολογιζομένης τῆς ἐτησίας συνδρομῆς εἰς 104
φύλλα.

Τόμοι «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων» τῶν ἐτῶν
Α', Β' καὶ Γ' δεδεμένοι στερεώτατα καὶ κομψότατα
πωλοῦνται ἐν τῷ γραφείῳ ἡμῶν.

Ἐπίσης φύλλα τῶν *Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων*
τοῦ Α' καὶ Β' τόμου πρὸς λεπτὰ 20 ἕκαστον, καὶ τοῦ
Γ' πρὸς λεπτὰ 10.

ΕΞΕΔΟΘΗ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

εἰς ἴδιον τεῦχος ἐκ σελίδων 400
καὶ πωλεῖται ἐν τῷ Γραφείῳ ἡμῶν ἀντὶ δραχμῶν 2.

ΕΞΕΔΟΘΗ

ΤΟΥ ΗΜΕΤΕΡΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΑΙΣΩΠΟΥ

ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΣΑ

ΤΟΜΟΣ ΚΩΜΩΣ ΚΑΙ ΚΑΛΑΓΓΕΜΝΙΚΟΣ ΜΕ ΕΞΕΦΥΛΛΟΝ

ΓΡΑΦΕΝ ΥΠΟ ΤΟΥ Κ.

ΘΕΜΟΥ ANNINOY

Τιμᾶται ἐν Ἀθήναις μίᾳς Δραχμῆς,
ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ 1,20.

Ἐν τῷ γραφείῳ ἡμῶν πωλοῦνται διάφορα
ΝΕΩΤΑΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Ἑλληνικὰ καὶ Γαλλικὰ.

Τὰ ἐσχάτως ἐκδοθέντα τρία τεύχη τοῦ
ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ
τοῦ **A. Lutaud**

τροποποιηθέντος συμφώνως τῇ Ἑλλην. Νομοθεσίᾳ ὑπὸ
τοῦ ἐν τῷ Ἑθν. Πανεπιστημίῳ ὑφηγητοῦ τῆς Ἱατρο-
δικαστικῆς κ. Α. Α. Καλλιθωκά, πωλοῦνται ἐν τῷ
γραφείῳ ἡμῶν ἀντὶ **λεπτῶν 80** ἕκαστον, ταῖς ἐπαρ-
χίαις δὲ καὶ τῷ ἐξωτερικῷ ἀποστέλλονται **ἀντὶ λ. 60**.

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΜΕΤΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ

Συνδρομὴ ἐτησίαι καὶ προπληρωτέαι

Ἐν Ἀθήναις :

Ἐν Ἑλλάδι δρ. 10. Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ φρ. χρ. 12.

ΕΞΕΔΟΘΗ ΚΑΙ ΠΩΛΕΙΤΑΙ

ΕΝ Τῷ ΓΡΑΦΕΙῳ ἡμῶν

ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ
ΤΟΥ 1888